

Domoljub

V Ljubljani, 30. november 1938

Leto 51 • Štev. 48

Dvajset let naše državne samostojnosti 1918

Dne 1. decembra poteče dvajset let, ko je tedanji regent in poznejši kralj Aleksander Zedinitelj proglasil zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v narodni državi. Dvajset let poteka, kar se je Slovincem uresničila stoletna želja, da smo prišli do samostojne države v zvezi s Hrvati in Srbi. Stoletja smo se Slovenci borili za ta svoj veliki cilj, a pred dvajsetimi leti je prišel zgodovinski trenutek, ko smo po svoji volji kot narod Slovincem s Hrvati in Srbi ustvarili svoj veliki sen in ustanovili narodno državo — Jugoslavijo.

Prvi december nagiba nas vse, ki ljubimo lasten narod, da glasno izpovemo svojo vero v Jugoslavijo. Predvsem zaradi tega, ker se pač dobro zavedamo, da ni nobene druge državne tvorbe, ki bi mogla nam Slovincem bolj zagotoviti naš narodni obstoj, kakor edino le Jugoslavija. Danes po dvajsetih letih kličemo, da bi morali to državo ustanoviti, če je še ne bi bilo. Vemo, da edino le v Jugoslaviji moremo živeti lastno narodno življenje, kar so dokazala tudi stoletja naše s krvjo in

1938

znojem prepojene zgodovine. To je ostalo: da današnjega dne neizpodbitna resnica, da smo namreč samo mi trije združeni bratje dovolj močni, da se bomo otepali pohlepa tujih narodov.

Dvajsetletnico naše ljubljene Jugoslavije praznujemo v moški zavesti, da nam je ta skupnost, v katero smo stopili, nam vsem v veliko korist in da je skupnost tudi pogoj našega narodnega razvoja in naše lepše bodočnosti. Prvi december je za nas praznik, ne samo kot zaključek temne dobe, ko smo morali služiti tujemu narodu, temveč tudi kot prvi dan našega novega narodnega življenja.

Veliko smo napredovali Slovenci v dvajsetih letih od 1. decembra 1918 pa do danes. Na vseh poljih nam je ustvarjena podlaga, da rastemo in napredujemo in se tudi narodno popolnoma razvijemo. Zato mora biti naša največja skrb, da delamo vsak po svojih močeh in zmožnostih, da bo Jugoslavija močna na zunanji in na notranji, kajti le potem bo slavna tudi življenjska pot našega naroda.

Spet bo spregovoril narod

Ze več kot deset let je preteklo, odkar jo pošten Slovenec lahko svobodno in z zaupanjem stopil na volišče. Zadnje in predzadnje državnozborske volitve tega imena sploh ne zaslužijo. Pri Zivkovičevih volitvah je bila mogoča samo ena lista in kandidati za posamezne okraje so bili postavljeni brez vednosti ljudstva in proti njegovi volji. O Jevtičevih volitvah je sploh ni vredno izgubljati besedi. Dovolj je, če približemo, da si je moral Jevtič dati pripisati 400.000 glasov, onih z opozicijske liste in onih, ki so ostali doma, če je hotel »zmagati«. Jasno je, da ne pri Zivkovičevih, ne pri Jevtičevih volitvah ne moremo govoriti o kakšni svobodi, še manj o tem, da bi ljudstvo moglo glasovati za može, vredne ljudskega zaupanja.

Pri sedanjih volitvah bo drugače. Poleg državne liste JRZ, ki jo pri nas zastopa dr. Korošec, sta lahko vložila svojo listo fašist Ljotić in federalist dr. Maček. Dr. Maček je vzel pod svojo streho celo vrsto politikov, diktatorja Zivkoviča, firerja Jevtiča, vodjo JNS Kramerja, Pucljevce, Davidoviča, socialista Topaloviča, trop komunistov in za pri-

boljšek še dr. Breclja in dr. Stanovnika, bivša pristaša SLS. Vsak volivec bo lahko izbiral po mili volji. Saj se volivcem ponuja v celi državi nad 2000 kandidatov. Prav je, da je izbira velika. Prav je tudi, da vlada ni delala težav nikomur, kdor je hotel postaviti svojo listo. Le škoda, da si JNS, ki je pred leti imela »milijone« pristašev, pri teh volitvah ni upala postaviti svoje liste. Pri teh volitvah bi se pokazalo, kako obračuna ljudstvo z ljudmi, ki so leta dolgo vihteli biče po hrbtih poštenih državljanov!

Velikanska večina Slovincem je že davno odločena, kam bo dala svoje glasove: dr. Korošču in njegovim kandidatom. Stranka JRZ vse, ki so poštene, vabi, naj glasujejo zanjo, sili pa nikogar ne. Kljub temu, da so te volitve javne, kar tudi nam ni po volji, bo vendar vsakdo lahko odločal po svobodnem preudarku, ne da bi se mu bilo zaradi tega treba bati preganjanj, ječe in denarnih kazni. V tem oziru so volitve svobodne. Le ene svobode pri teh volitvah ni, te namreč, da bi smeli nasprotniki sedanje vlade po mili volji lagati, preliti, uganjati nasilje in kršiti za-

kone, ki so jih sami za slučaj volitev postavili...

Slovincem se bomo lahko po dolgih letih zopet svobodno izjavili, da odobravamo politiko dr. Korošca. Te volitve naj bodo izraz hvaležnosti vsega naroda za vse, kar smo prejeli od svojega voditelja. Dr. Korošec in njegovi tovariši so šli raje v izgnanstvo, kakor da bi zapustili in izdali svoj narod. Vrnimo jim sedaj zvestobo za zvestobo! Dr. Korošec in njegovi sodelavci so popravili krivico, ki jo je dr. Marušič storil slovenskim katoliškim prosvetnim organizacijam. Iz hvaležnosti za to, bo vsak prijatelj kat. prosvete dal svoje glasove listi dr. Korošca. Dr. Korošec je s svojim posredovanjem rešil tisoče slovenskih gruntov propada. Četrť milijarde dinarjev slovenskih kmečkih dolgov je bilo brisanih in nad 200 milijonov dinarjev je prišlo v deželo, da je zopet oživel slovensko zadružništvo. Če bi ne bil dr. Korošec storil ničesar drugega kot to, bi ga moral voliti sleherni slovenski kmet. Pod vlado dr. Ant. Korošca so se pričela v naši banovini dela, kakor še nikdar. Nad 30.000 delavcev je zdaj pri ljubljanskem okrožnem uradu več zava-

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Dejanska skrb slovenskega voditelja za slovenski narod

Tisti ljudje, ki so do leta 1935 v Jugoslaviji vedrili in oblačili, ki pa se niti enkrat niso spomnili na koristi Slovenije in slovenskega naroda, se danes bijejo na prsi ter se delajo za najboljše Slovence, zraven pa očitajo dr. Korošcu, češ da je koristi Slovenije preslabo zastopal. Ljudje, ki so v svojem režimu prepovedovali javno imenovati slovensko ime, ti ljudje imajo sedaj nezastišano predrznost, ljudem dopovedovati, kako veliki Slovenci so in so vedno bili. Dejstva pa govore drugače! In nekaj teh dejstev naj navedemo, da se bodo tudi najbolj pozabljeni med Slovenci zavedeli, kako je v resnici.

Duhovni vrh slovenske kulturne samobitnosti ter samostojnosti je vseučilišče! Kadar koli je bila v vladi struja, ki se dandanes imenuje JNS, je slovensko vseučilišče vedno bilo v nevarnosti, ter so mu vsako leto grozile odpustitve in ukinitve. Naše slovensko vseučilišče nikdar ni bilo deležno dovoljnih državnih podpor. In le čudno je, da se je moglo vzdržati v letih suhih egiptovskih krav, ki so prihajale nanj v obliki jeenesarskih režimov.

Docela drugačen pa je položaj, odkar je na vladi dr. Korošec. Le poglejmo proračune zadnjih treh let! Ze v dvanajstih, ki so veljale od meseca avgusta leta 1935 do aprila leta 1936, je bilo določenih 7.500.000 dinarjev za ljubljansko vseučiliško knjižnico. Drugo leto je bilo v finančnem zakonu določenih dva milijona dinarjev za kemično delavnico, v finančnem zakonu za leto 1938-1939 pa je znova določenih 5.500.000 dinarjev za knjižnico. Poleg tega pa še 8 milijonov dinarjev za strojno delavnico tehniške fakultete. Skupaj je v treh letih določenih 23 milijonov dinarjev poleg rednih proračunskih sredstev. Toliko kakor v teh treh letih naše vseučilišče še nikdar ni dobilo! Država je doslej zgradila samo tehnično fakulteto, pa še večji del tega bremena je nosila domača industrija sama!

K tem 23 milijonov moramo prišteti še 600.000 dinarjev iz kredita za akademske obednice, ki znaša skupaj 4 milijone dinarjev. Tako je naše vseučilišče pod tem režimom do-

bilo v zadnjih treh letih lepe denarje in narave, za kar gre v glavnem zasluga dr. Korošcu. Belgrajsko vseučilišče je v tem času dobilo 51 milijonov ali 47,6%, zagrebško 33 milijonov 165.000 din ali 30,9%, ljubljansko pa 23 milijonov ali 21,5%. Ti odstotki bi bili precej drugačni, če bi se merili po številu di-

Izseljenci, domovina se vas spominja

Prva adventna nedelja 27. novembra je bila posvečena našim izseljencem. Spominjal se jih je in molil za nje ves slovenski narod, saj so bile po vseh cerkvah dnevu primerne pridige. Časopisje, zlasti naše katoliško, je priobčilo krasne spominske članke. V mestih in po deželi so bile še druge prireditve in tudi ljubljanski radio ni pozabil tega dne slovenske krvi v tujini.

Prisrčne izjave so podali v nedeljskem »Slovenec« ban dr. Natlačen, župan dr. Adlešič in oba slovenska škofa.

Škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman je izjavil:

Prva adventna nedelja, ki nam odpira pogled na božični praznik, na praznik slave božje in miru med ljudmi, je pri nas obenem nedelja spomina in ljubezni do onih naših bratov in sestra, ki so iz domačega kroga šli v tuji svet iskat vsakdanji kruh. Iz te ljubezni, ki je nagnila Sina božjega, da je delil človeško usodo z nami, in sicer usodo preprostega delovnega človeka, vstaja tudi dejanska ljubezen do izseljencev. Saj se jim tu pa tam materialno boljše godi kot doma, a podobni so drevesu, ki je bilo iztrgano iz zemlje, iz katere je rastlo, ter je presajeno v tujo zemljo, v kateri ne najde iste toplote, dobrote in iste opore kot sredi svojih ljudi, rastočih iz stoletnih narodovih izročil. Izseljenska nedelja pa je za brate in sestre v tujini žarek, ki posveti iz domače zemlje in ki naj njihova sreča ogreje in spomin osveži, na vse to, kar jim je bilo doma sveto in lepo. Tako se utrdi medsebojna vez, da je hitri tok časa ne pre-

jaštva, ki ga je na belgrajskem vseučilišču 7187 ali 47,36%, na zagrebškem 5471 ali 36,05 odstotka, na ljubljanskem 1756 ali 11,57%, v Subotici 588, v Skoplju pa 173.

Vsekakor mora vsakdo priznati dejstvo: Pod vsemogočnimi režimi JNS naše vseučilišče ni dobilo nič, pod vlado dr. Stojadinovič dr. Korošec pa je v treh letih dobila skoraj 24 milijonov! To je dejanska skrb slovenskega voditelja za kulturne naprave slovenskega naroda!

trga. V molitvi in topli misli se na izseljensko nedeljo spominjamo drug drugega in se znova navdušimo tudi za vztrajno in smotno delo v duhovno in materialno korist našega mnogoštevilnega izseljenstva, da se vsi, doma in v tujini oklenemo družbe sv. Rafaela in ji pomagamo, da svoje plemenite namene čim boljše doseže. Vsem izseljenim Slovincem križem sveta pozdrav in božji blagoslov!

Mariborski vladika pa je izrekel sledečo vzpodbudne besede:

Naše izseljence imam vedno zapisane v svojem srcu, zlasti od onega časa, ko sem jih raztresene po Nemčiji, Holandiji in Belgiji pred štirimi leti osebno obiskal. Videl sem in vem, da je življenje izseljencev združeno z velikimi težavami in nevarnostmi tako v telesnem kakor v duševnem oziru. Izpostavljene so naši rojaki večkrat brezpravnosti in zlorabljanju delodajalcev; glede verskega življenja pa tudi nimajo vedno prilike, da bi mogli zadostiti svojim dolžnostim. Dragi izseljenci! Verujte, da spremljam Vaše življenje in Vaše boje s skrbjo in molitvijo ter prošim Boga, da Vas krepi v vaših nelahkih življenjskih okoliščinah. Moč Vam naj da Gospod, ki Vas ljubi, da boste ostali zvesti veri svojih očetov, moč naj Vam da, da boste mogli narodove svetinje sredi razburkanega sveta ohraniti neokrnjene! Mi doma pa molimo zlasti na izseljensko nedeljo za svoje brate in sestre v tujini. V ljubezni se jih spominjamo!

Samo za Kramerja se pehajo

Opozicija v Sloveniji nuja kaj klavarno sliko. Zalostno dejstvo je, da bo vsak opozicionalec v Sloveniji, naj bo čisti Mačkovec ali Stanovnikov prijatelj, ali socialist ali komunist, ko bo oddal svoj glas za listo opozicije, pripomogel samo do zmage dr. Kramerja, ako bo namreč opozicija dobila sploh kakšnega poslanca. Zato je tudi dr. Kramer sklenil zvezo z vsemi opozicionalci, da bi pomagali njemu oziroma JNS zopet na konja. Posebno Zalostno vlogo igrajo marksisti, ki so se z JNS tako trdno zvezali, da bodo volili tam, kjer sami niso postavili kandidatov, jugoslovanske fašiste. Tako bodo delavci primorani, da bodo oddali svoje glasove za stranko, ki je ustanovila Orjuno in strahovala delavce, o čemer zlasti krvavo pričajo dogodki v Trbovljah. — Ker pa bo, hoala Bogu, opozicija v Sloveniji popolnoma pogorela, bi sramotna zveza med jugoslovensko centralistično in fašistično JNS ter mačkoveci in marksisti samo v žalosten spomin in zgled, kako daleč sega strankarska zaslepljenost častihlepnih, a popolnoma nesposobnih ljudi.

rovanih, kakor pred tremi leti. Delavci so dobili starostno zavarovanje in zakon o najnižjih plačah, s čimer se je delavski zaslužek v Sloveniji dvignil za lepe milijone. Pod nobeno vlado v Jugoslaviji niso delavci še toliko prešli kakor pod sedanjo. Splošno narodno premoženje in blagostanje se je v zadnjih treh letih dvignilo za milijarde dinarjev. S tem se je povečal zaslužek vseh: trgovcev, gostilničarjev, obrtnikov, industrijcev. Vsi ti vedo, komu se imajo zahvaliti za to. Vsi ti bodo znali dati 11. decembra odgovor na vprašanje, kaj jim je dala sedanja vlada.

Napačno bi pa bilo, če bi trdili, da smo Slovenci že vse dosegli, kar želimo. Ne, še veliko dela in truda bo treba, da si bomo postopoma priborili vse pravice, ki nam kot enakopravnemu narodu v naši državi gredo. Še bo treba boja, zlasti glede finančnih in samoupravnih zahtev. Nalog, ki čakajo bodoče poslance, so voditelj in poslanci živo zavedajo. Vsi žele vedo, kar želi ves naš narod, to je: čim popolnejšo samoupravo Slovenije. In prepričani smo lahko, da nam samouprave

ne bo priboril dr. Maček, ne Živkovič, ne Kramer, ne Jevtič in ne Topalovič, ampak edino dr. Korošec, ako bo imel za seboj ves narod.

Dne 11. decembra bomo Slovenci volili z dvojnimi namenom: prvič, da damo s tem priznanje dr. Korošču in njegovim tovarišem v vladi za vse, kar so za nas že dobrega storili, drugič pa zato, da mu s čim večjim številom glasov damo oporo pri borbi za pravice slovenskega naroda, ki jo bo treba še izbojevati. Zato bomo šli Slovenci voliti dne 11. decembra dr. Korošca in njegove kandidate!

Dobro in poceni

kupite vsakovrstno oblačilno blago pri staroznani manufakturni trgovini

Janko Češnik

Ljubljana, Lingarjeva ulica 1.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o 70 letnik je postal znani planinec dr. Fran Tomišek.

o Ameriški Slovenci — odlikovani. Za svoje požrtvovalno kulturno delo so bili odlikovani najvidnejši člani odbora Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, in sicer predsednik Anton Grdina z redom jugoslovanske krone III. razreda, podpredsednik Mile Marinkovič in tajnik Jože Grdina z redom jugoslovanske krone IV. razreda, blagajničarka Marion Kuhar pa z redom sv. Save IV. razreda. Poleg teh je bila z redom sv. Save IV. razreda odlikovana tudi Marie Prislant, glavna predsednica Slovenske ženske zveze v Ameriki. Zaslužnim kulturnim delavkam in delavcem tudi naše najiskrenejše čestitke!

DOMAČE NOVICE

d Dopisujemo redno z izseljencil Družba sv. Rafaela je za letošnje izseljensko nedeljo izdala posebno tiskano skupno pismo naroda doma narodu na tujem. V prirčnih, prav materinskih besedah pozdravlja vse, ki so z doma ali na tujem in jih kliče k zvestobi do starih slovenskih idealov, k čuti in zavesti mogočne slovenske skupnosti kot celote mi tu doma in izseljenci kjer koli po svetu. Meje, gore in morje ne smejo pretrgati in raztrgati src, ljubezni. Kjer koli na svetu je kako slovensko srce, tam je košček Slovenije, košček Jugoslavije, in vsi ti koščki so ena Slovenija. Ta pisma naj bodo kakor drobne niti za vez ljubezni med nami. Zato so ta pisma tako sestavljena, da so enako dobra za vsakega člana družine, ki je z doma ali tu kje v Sloveniji, ali kje na našem jugu, ali kje za mejami, ali pa kje na tujem. Zato naj bi ne bilo matere, ki ima otroka z doma, da bi mu tega pisma te dni ne poslala, ne brata, ne sestre, ne sorodnika, nikogar. Pismo se dobi po župniščih, v Ljubljani pa pri Družbi sv. Rafaela, Tyrševa cesta 31. Stane pa 1 din. Po pošti 1.25 din (v znakmah).

d Če... Glasilo angleških gospodarstvenikov in denarnikov prinaša izjavo jugoslovanskega trgovskega ministra Kabalina o trgovskih zvezah med nami in med Anglijo. V tej

izjavi pravi naš minister, da bi Anglija mogla zelo pomagati našemu gospodarstvu, če bi dovolila uvoziti večje količine našega blaga in če bi znižala cene svojim industrijskim izdelkom, ki so zdaj predragi.

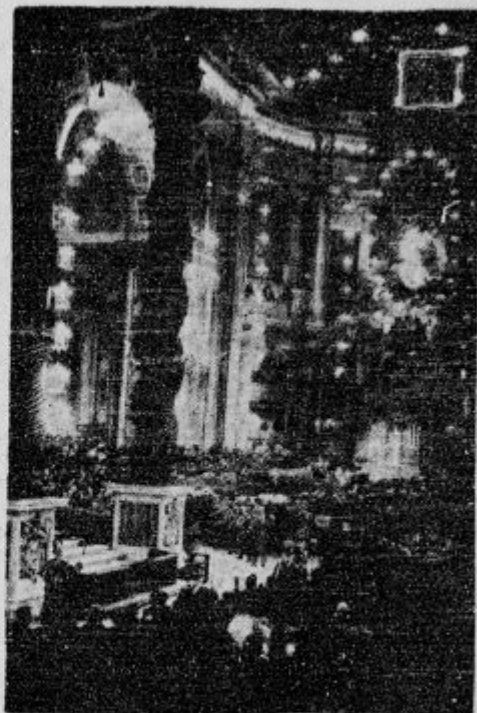
d Pri zaprtju ali pa pri motnjah v prebavi vzemite, zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Ne manjka povsod jabolok. Okrog 3000 vagonov prvovrstnih jabolok bodo letos prodali v tujino sadjarji iz Uziške Požege. Kraj ima posebno ugodno lego, ki je omogočila nagel razvoj sadjereje. Ker so se tudi ljudje sprijaznili s sodobnimi načini gojitve sadnih dreves in znajo pazljivo sortirati sadež, imajo jabolka iz Uziške Požege v tujini dober glas. Naročila so tako velika, da ne morejo zadosti hitro naložiti vagonov. Računajo, da bo šlo iz kraja okrog 3000 vagonov odbranih jabolok.

d Dva motorna vlaka bodo vpeljali v kratkem v Sloveniji. Da potnikov ne bo zmanjkovalo, naj se uvede tudi tretji razred in odpravi poseben denarni dodatek.

švicarske ure, zlatina - ČUDEN, Prešernova 1

d Kravvo obljene prihranki. Okoli 45 milijonov dinarjev prihrankov so poslali svojem v domovino letos prekmurski in medjimurski delavci, ki v poletju in jeseni delajo v Franciji, Nemčiji in v Vojvodini. V Francijo jih je šlo letos iz omenjenih pokrajin nekaj nad 2500, v Nemčijo okrog 4350, a v Vojvodino 5500. Najbolje zaslužijo delavci v Franciji in Nemčiji, ki zaradi tega tudi največ pošljejo domov. Nemčija je dovolila, da smejo delavci poslati vsak teden domov do 10 mark. Od tam so letos poslali okrog 20 milijonov dinarjev, iz Francije 15, iz Vojvodine pa le 5. Dejstvo je,

V cerkvi sv. Petra v Rimu so dne 13. novembra pristeli k blaženim mater Františko Ksav. Cabrini,

da bogata Vojvodina silno slabo plačuje svoje delavce. Med tem, ko morejo delavci v tujini prihraniti tudi po pet sto dinarjev mesečno, morejo v Vojvodini prihraniti le kakih 100 dinarjev.

d Pravljica o revni Dalmaciji. Okrog 500 vagonov oljčnega olja je pridobila letos primorska banovina. Poleg tega še okrog 2000 vagonov oljčnih koščic, iz katerih spet pride lujejo fino olje, katerega uporabljajo potem za

Miklavž

Če je resničen nauk, da nam osrečevanje drugih prinaša največjo srečo, potem mora biti sv. Miklavž pač brezmejno srečen. Koliko veselja, tihe sreče in sladke radosti prinaša njegov prihod v prvih dneh meseca decembra vsem našim malim. Ze mesece naprej se vesele njegovega prihoda, premišlujejo, česa bi ga prosili in v nestrpnem pričakovanju čakajo, kaj jim bo prinesel ta svetec božji.

Miklavžev večer v društvu Sveti Miklavž se je prikazal na odru v blesteči luči, v spremstvu angelov božjih, za njim pa hodijo črni parkelji. Vse lepo in prav. Toda potem se je pričelo razdeljevanje daril. In prišlo so na vrsto najrazličnejše stvari: skatljice, konji, punčke itd. Med drugim je Miklavž podaril nekemu dečku tudi velikanskega medveda, skoraj tako velikega, kot je bil deček sam. Sosed, ki je sedel blizu mene, mi je šepnila na uho: »Semsto dinarjev stane, pa so ga na dolg vzeli.« In potem so prihajala na dan še druga darila: ogromne punčke, dragoceni vozički, konji, gugalnice, razkošni avtomobili, dragocene železnice. Samo hčerka ravnateljca, ki ima velikansko mesečno plačo, je dobila majhno smetišnico z metlo.

Da, res, naši Miklavževi večeri so se izmaličili, odkar se je Miklavž preselil iz domače hiše v hrupne dvorane raznih društev. Zdej Miklavž nima več namena, da s svojimi darovi razveseli naše malčke; glavni namen teh večerov je zdaj postal ta, da se ljudje, zlasti starši bahajo in kosajo, kdo bo dal Miklavžu dragocenejšo darilo za svojega otroka v roke. Ti večeri so postali večeri razsipnega razkazovanja in kričave bahavosti. Starši pa, ki se te neumne tekme udeležujejo, ne pomislijo na dvoje: prvič, da otroku ni za dragocene igrače. Otroku se hoče gibanja in dela, zato hoče igračo, ki z njo lahko kaj napravi, ki jo lahko

premetava, sestavlja ter živi z njo. Mirnega gledanja stvari, pa če je še tako lepa, je otrok hitro sit. Zato mu ni za dragoceno igračo, ker je mrtva in ker starši zaradi njene dragocenosti ne puste, da bi jo premetaval in se po milih volji igral z njo. Poznała sem deklico, ki je imela staro, ko sam nagnus umazano punčko. Ampak rada jo je imela, ker jo je lahko premetavala, prala, umivala, sploh živela z njo. Potem ji je Miklavž prinesel lepo, načičkano punčko. Deklica se je hotela igrati z njo kot s prejšnjo staro. Toda vsak hip je bil kdo za njo, da mora lepo punčko varovati. Dva dni jo je deklica prenašala okrog in pestovala; tretji dan pa jo je pokopala in na dan je prišla zopet stara nagnusnica.

Večina staršev misli, da je za otroka edina primerna igrača kaku punčka ali konj. Naj so ozrejo malo tudi v druge trgovine, ne samo tja, koder prodajajo »igračec«. Med leseno robč bodo našli marsikaj, kar bo njih ljubljenu napravilo več veselja kot je tako razkošna igrača: smetišnice, rmetice, kuhinjska posodica, vse to nudi otroku neizmerne ure zabave in veselja. Drugače pa pomislimo tole: Kaj mislijo ob takih večerih otroci revnih staršev. Kako jim mora biti pri srcu od tej bahavosti. Govorili so jim: »Bodi priden in Miklavž ti bo prinesel.« Res: so bili pridni, pa Miklavž jim ni prinesel, pač pa je prinesel bogatim tovarišem, čeprav so bili ti nepridipravi. Ali tudi v nebesih delajo razliko?

Včasih je hodil Miklavž le po domovih in je prinašal otrokom resničnega veselja, ker niso mogli toliko primerjati, kaj je prinesel temu, kaj onemu. To navado bi bilo dobro spet vpeljati. Zdej, ko Miklavž javno deli darove, prinaša marsikateremu otroku več žalosti ko veselja.

Zahvala.

Podpisana Maček Feliks in Antonija se tem potom javno zahvaljujeva

upravi „Domoljuba“ za izplačanih 1000.— Din požarne podpore.

Požar nama je namreč uničil domačijo 20. oktobra 1938.

Vsakomur toplo priporočava, da postane reden naročnik Domoljuba.

Selnica, 9. novembra 1938.

Maček Feliks in Antonija.

Ljubljanska občina za reveže

Ze ob vsesvetki akciji smo zvedeli, da mestna občina pripravlja nov zavod, ki naj predvsem pomaga najbednejšim revežem v Ljubljani. Beračenje se je namreč tako razpaslo, da je postalo že velika nadloga najrazličnejših slojev, in že dolgo je mestna občina razpravljala z dobrodejnimi ustanovami, kako bi bilo mogoče beračenje popolnoma odpraviti ali vsaj skrajno omejiti. Zamisel se je kaj naglo posrečila. V pritličju stare cukrarne na Poljanskem nasipu bo nameščena 8 metrov široka ter 12 metrov dolga kuhinja za prehrano brezposelnega delavstva in revežev. V I. nadstropju je 19 m dolga in 14 m široka dvorana, namenjena za obednico, kjer bodo reveži brezplačno dobivali kosilo in tudi druge obroke, vedno pa samo po eno tečno in dobro pripravljeno jed. V tem nadstropju je tudi prostorna soba za služinčad in pa nizka dvorana, dolga 32 m ter 12 m široka, ki jo pa mestni urad zamenja za drugo tako veliko dvorano v drugem nadstropju, kjer bo spal-

nica za družine. V drugem nadstropju bo tudi velika dnevna ogrevalnica ter posebna spalnica za moške, dolga 13 m in toliko široka, ter tudi tako velika posebna spalnica za ženske. V tem zavodu pa ne bo stalnih stanovanj, temveč samočasna stanovanja za najhujšo silo. Mestni socialni urad prevzame vse te velike prostore že 1. decembra, ko prične obratovati tudi javna pomožna kuhinja v veliko korist vseh ljubljanskih revežev. V jedilnici bo lahko dobivalo brezplačno hrano do 150 revežev, seveda pa tudi samočasno, da zavod morebiti ne bi dajal potuhe postopačem. Iz kuhinje bodo p. nosili reveži lahko hrano tudi družinam domov. Za vzdrževanje tega velikega dobrodelnega zavoda bo porabljen denar, ki ga je zbrala vsesvetka akcija in je tako rodila najlepši uspeh — gotovo v popolno zadovoljstvo vseh, ki so se odkupili prevelikega razkošja na grobovih in so tako svoje rajne res počastili z dobrimi deli. Koliko razlika med delovanjem sedanjega mestnega sveta in — prej.

izdelavo mila in za strojenje. Sedaj se je pokazala tudi njuna potreba, da se ustanovi v Dalmaciji večja tovarna olja in zgrade skladišča za fino olje, ker bi le v tem primeru mogli urediti prodajo v tujino in nuditi ne samo dobro blago, temveč tudi večje količine.

Miklavževa darila v veliki izbiri — dobro in poceni v novi manufakturi

Pred Šenklažem! Jeločnik & Simončič Ljubljana, Pred Škofijo 13.

d Cenčič na delu. Na Gorenjskem se je pojavil nevaren ropar, ki ogroža varnost prebivalstva. Je to 23 letni Franc Cenčič, bivši hlapec iz okolice Kobarida na Primorskem. Pred dnevi je skušal vlomiti v župnišče v Račečah-Planici, toda so ta vlom preprečili. Cenčič je oborožen z novodobnim avtomatskim revolverjem in ima pri sebi okoli 1000 nabojev. Prebivalstvo gorenjskega kota je pred tem predrznim roparjem v velikem strahu.

d Ker razsaja v Nemčiji živinska kuga. Dne 24. novembra ponoči je pripeljal v Maribor prvi vlak s sezonskimi delavci iz Nemčije. Teh delavcev je 700. Polovica jih je doma iz Prekmurja, drugi pa iz Vojvodine. Zaposleni so bili čez poletje v Mecklenburgu. Prihod tako velikega števila delavcev je povzročil na

mariborskem kolodvoru ogromno posla. Razen običajnih obmejnih zadevščin, so morali vse delavce tudi razkužiti zaradi živinske kuge, ki v Nemčiji še vedno razsaja. Razkuževalci z mariborskega magistrata in obeh poglavarstev so imeli vso noč opravka, da so do jutra opravil posel. Delavcem so morali vsem umiti noge, roke, razkužiti obleko in prtljago. Zjutraj so tako delavci mogli nadaljevati pot na svoje domove. Z zaslužkom so se delavci še nekam pohvalili. Napovedali so tudi, da bodo

Invalidi! Kdo je večji vaš prijatelj, ali danes rdeče pobarvani kramerjevci, ki so za svojega vladanja tisočem invalidov podpore vzeli, ali sedanja vlada dr. Stojačinoviča, ki je invalidem dala, kar so zahtevali? Priprani smo, da bodo invalidi odgovorili na to vprašanje 11. decembra z vso odločnostjo.

v kratkem prispeli nazaj domov še novi oddelki delavcev, ki so zaposleni v Nemčiji. Največji bo prišel 6. decembra. Tedaj se bo vrnilo v domovino 1600 delavcev naenkrat.

d Dragocena preproga. Somborski zdravnik dr. Grigorijević je pred leti potoval po Južni Srbiji in pri nekem trgovcu v Skoplju našel preprogo izredne lepote. Brž sta sklenila kupčijo in se zmenila za deset furjev. Zdravnik je preprogo obesil v svojem stanovanju, ne vedoč, da predstavlja dragocen zaklad. Ko se

Kmetje, na listi dr. Korošca kandidirajo najvidnejši zastopniki kmečkega stanu: predsednik Kmečke zveze J. Brodar, predsednik Kmečke zbornice M. Steblovnik, tajnik Kmečke zbornice dr. J. Lavrič in še mnogi vaši stanovski tovariši. Ti možje poznajo vaše težave in želje. Bodite prepričani, da bodo storili za vas, kar bo le mogoče! 11. decembra dajte glasove tem možem!

Veramon-ovitek
z 2 tabletama

Ta zavoček zmore odslej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON
Schering

Cevke z 10 in 20 tabletama.
Ovitek z 2 tabletama

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15193, 25. V. 38.

je nedavno pri njem zglasila skupina poznavalcev preprog, se je ugotovilo, da je preproga prava perzijska in je vredna drage denarce. Kasneje pa se je oglašil še strokovnjak z Dunaja, ki je povedal, da je preproga vredna 5000 angleških funtov (nad en milijon dinarjev), ker je stara najmanj 350 let. Barve na preprogi so izredno močne in sveže, kakor bi bila preproga izgotovljena šele nedavno.

d Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborno pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Joselove« grenke vode. Taki ljudje se morajo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485, 25. V. 38.

d Skoraj 6 kg težko repo je pridela šestnik Martin Drnovšek nad Ponovičami pri Litiji.

d 508 ton nafte smo letos pridelali v prvih šestih mesecih, lani v istem času samo 240 ton. Skoraj vso to nafto so pridobili v Medmurju.

d 160 kg je tehtal Ljubo Subalovič, ki je umrl pred kratkim v Hrvatski Kostajnici. Nikoli ni bil bolan, pil je kavo in kadil, alkoholnih pijač pa ni maral.

d Za ene sreča, za druge nesreča! Pri prezidavi se je pokvarilo mnogo blaga, katerega bo trvdka Stermecki poceni prodajala. Sedaj je na vrsti pletenina!

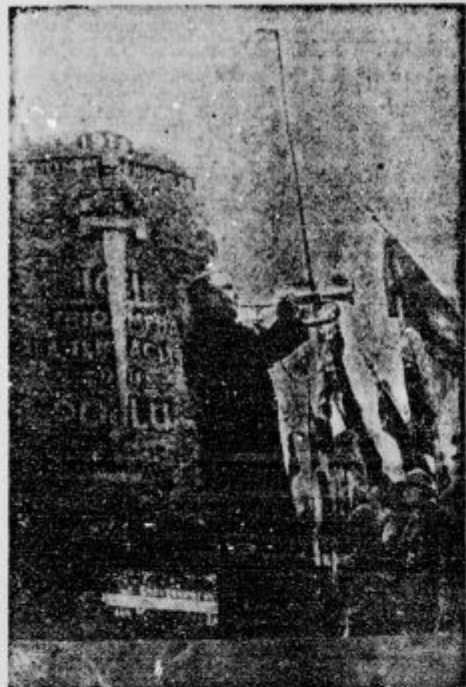
d Delavci ne smejo priti ob krvavo prislužen denar. Zaradi poneverb izseljenskega denarja na pogodbeni pošti v Prosinjakovcih, s katerimi so zlasti oškodovani naši poljedelski delavci v Nevačiji in Franciji, ki so pošiljali domov preko te pošte svoj težko prislužen prihranek, je dravska poštna direkcija predlagala ministarstvu pošte, telegrafa in telefona, da se oškodovancem takoj izplača v polnem obsegu ves poneverjeni denar. Tudi mini-

strstvo za socialno politiko je ta predlog toplo priporočilo, da se čim prej osvoji in uresniči, kajti sezonski delavci se že vračajo.

d Od resnega do smešnega je samo en korak. Neko oblastvo je razpisalo službe za dipl. tehnike, ki pa ne smejo biti stari nad 30 let. V svoji prošnji morajo navesti tudi, če so se udeležili svetovne vojske in če imajo kaka vojna odličja. — Tako daleč menda ni šlo, da bi bili v kateri koli državi pobirali v vojsko fantičke 6 do 10 let stare. Uradni šimel stopa le v izhrojene stopinje, ne da bi pri tem kaj — mislil.

d Ne 1., ampak 8. decembra. V Belgrad je prispel novi ravnatelj ljubljanskega železniškega ravnateljstva inž. Kavčič. Obiskal je več načelnikov v prometnem ministrstvu in je bil sprejet pri ministru dr. Kreku, popoldne pa pri notranjem ministru dr. Korošcu. Oba ministra je g. ravnatelj povabil na slovesno izročitev železniške proge St. Janž—Sevnica prometu. Ta slovesnost bo na praznik 8. decembra popoldne.

d V korist izseljencem. Na predlog trgovskega ministra je ministrski svet izdal novo uredbo o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov. Po tej uredbi se je v doslej veljavni uredbi v čl. 20, odstavek 1, besedam »do 10.000 din« dodajo besede »a vloge, za katere se ugotovi, da so izseljenske, do 20.000 din. Prvenstveno se bodo izplačevale one vloge, katerih zneski so nastali iz dela v izseljen-

Francoski trobentač Sellier je dne 7. novembra 1918 pri Handroyu dal znamenje, da je sklenjeno premirje in da se streljanje ustavi. Na tem kraju so postavili vojni spomenik. Letos 7. novembra je isti trobentač na istem kraju ponovil zgodovinsko važno dejanje.

d Truplo pokojujega hrvaškega politika dr. Anteja Trumbića so ono dopoldne pripeljali iz Zagreba v Jplit. Spotoma so Hrvatje povsod počakali na avtomobil, ki je vozil krsto, in se poklonili spominu velikega sina Hrvaške. Ob 10 dopoldne je prispel avtomobil v Split, ki je bil ves v črnih zastavah. Delavci so vzeli krsto in jo ponesli skozi vse ulice do Peristila v Dioklecijanovi palači. Za krsto se je strnilo ljudstvo v dolg spreved. Krsto so položili na oder, nakar so začele prihajati množice in kro-

Slabo vreme

Je vedno nevarno za Vaše zdravje in iz „brezpomembnega“ prehlada se lahko razvije težka

in dolgotrajna bolezen. Zato vzemite takoj že pri prvih znakih bolezni svetovno znane

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod Š. br. 437 od 10. I. 1934.

piti truplo dr. Trumbića. Svečan pokop je bil naslednji dan na stroške splitske občine.

d Ne zaspaj tihotapcu. K mesarju Jovanu Kišu v Novem Sadu je prišel neki človek in mu izročil zavitek s prošnjo, naj ga shrani. Kiš je zavoj spravil, pa ga po dveh dneh odprl, ker se tujec ni zglasil. Na svoje začudenje je ugotovil, da je bilo v zavitku precej nežigosanih vžigalnikov in nežigosanih igralnih kart. Mesar je vse skupaj izročil financarjem, ki so naslednjega dne prijeli tudi neznanca, ko je prišel k mesarju po zavitek. Pri zaslišanju je neznanec povedal, da je nesel prepovedano blago k mesarju zato, da bi ga potem naznanil in dobil ovaditeljsko nagrado. V tem primeru bi dobil okrog deset jurjev.

d »Oven« terpeninovo milo je izdelek najstarejše domače tovarne mila Ignac Fock iz Kranja. Dolžnost Slovenk je, da rabijo to odlično milo.

d Ne prva, ne zadnja z juga. Zaradi ugrabitve dekleta bi skoraj prišlo do krvavega obračuna med dvema vasema v okolici macedonskega mesta Gostivarja. V vasi Strajanih je živela lepa Vasija Ademovič, za katero se je pulilo več mladeničev iz domače vasi, kakor tudi iz sosednjega Padavišta. Tair Tairovič je sanjal, kako bi dekle osvojil, ker njeni starši niso nič dali na njegove prošnje in lepe besede. Najel je petnajst svojih prijateljev in z njimi sredi noči krenil pred dekletovo hišo. Ker očeta ni bilo doma, so pograbili mlado dekle in jo odpeljali. Sredi poti pa so ugotovili, da so odvedli mlajšo sestro in ne Vasijo. Spet so se vrnili, ugrabili Vasijo in odšli v

gozd. Ko se je zdanilo, se je Tair z dekletom utaboril v svojem domu. Čim je Vasijin oče izvedel za ugrabljenje, je nabral petdeset ljudi in šel iskat svojo hčerko. Toda Tair je pred preganjalci pobegnil v gozd in odvedel s seboj tudi Vasijo. Preganjalci pa so obkolili vas in grozili, da bodo vse požgali, če dekleta ne dobe nazaj. Že so zažgali hišo Tairovega očeta, nakar so domači šli v gozd, prijeli Vasijo in jo izročili očetu. Na ta način se je končala »vojska« med dvema arnavtskima vasema.

Slovenski možje in fantje, pa tudi žene in dekleta! Vprašamo vas: Ali ste za vojno, ali proti nji? Če ste za vojno, glasujte 11. decembra za »srače gnezdo«, saj so nekateri glavni člani tega gnezda hujskali na vojno. Če ste pa za mir, glasujte 11. decembra za dr. Korošca, ki je najboljšo jamstvo za to, da bo naša država tudi v bodoče obvarovana vojnih grozot.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Zvestoba za zvestobo. Nova invalidska uredba, s katero se invalidom popravljajo krivice prejšnjih vlad, je izzvala med invalidi silen odmev. Uredba daje nazaj vse pravice tudi tistim invalidom, ki jim je odredba iz l. 1929 odvzela podpore. Sedanja vlada je pokazala trdno voljo, da postopoma da vsakemu sloju isto, kar mu po vseh pravicah gre. Glavni odbor invalidskega združenja je pozval vse

Pravice Slovenije bo v bodočem državnem zboru zastopala le stranka dr. Korošca. Zato 11. decembra noben pravi Slovenec ne bo dal svojega glasu onim, ki jim Slovenija ni mar. Ne rušimo enotne fronte slovenskega ljudstva pod vodstvom dr. A. Korošca!

Belgrajski Slovenci se gibljejo

Vse kaže, da je v slovenskih katoliških belgrajskih društvih v novi sezoni zavel nov duh. Tako Prosvetno društvo kakor tudi vsa ostala društva in društveni odseki so zadnje čase razvili prav živahno delavnost. Poleg ostalih odsekov se je zadnji torek ustanovil tudi Klub slovenskega katoliškega akademskega starešinstva. Za predsednika je bil izvoljen g. Dobrošek, sodnik državnega sodišča za zaščito države, za tajnika g. dr. Zajc, uradnik notranjega ministrstva za trgovino in industrijo.

Novo ustanovljeni starešinski klub je na svojem sestanku sklenil prirejati redne mesečne sestanke z aktualnimi referati. Svoje prostore ima v društvenih prostorih Prosvetnega društva v ulici Jovana Rističa 34.

Z ustanovitvijo starešinskega kluba v Belgradu je Prosvetno društvo v Belgradu postalo res centralno slovensko društvo, v katerem se zbira vse, kar se čuti in živi slovensko in kar še ni potrgalo vezi z ožjo domovino.

Zadnji prosvetni večer, ki ga je imelo na sporedu Prosvetno društvo, se zaradi zadržanosti predavatelja g. dr. Mencingerja ni moglo vršiti. Prihodnji večer bo pa v torek, 29. novembra, ob pol devetih zvečer. Na dnevnem redu je zanimivo poročilo o poteku zadnjega manjšinskega kongresa v Stockholmu. Prosvetni večer bo v društvenih prostorih.

Kakor vsako leto, bo belgrajsko Prosvetno društvo tudi letos priredilo dne 5. decembra ob petih popoldne v veliki dvorani Ruskega doma v ulici Kraljice Natalije Miklavžev večer za belgrajsko slovensko mladino. Prireditve obeta biti še lepša kakor druga leta ter zato opozarjamo belgrajsko slovensko javnost, da se je polnoštevilno udeleži.

Praznik Brezmadežne, dne 8. decembra, bodo belgrajske slov. kat. organizacije proslavile skupno s skupnim obhajilom pri slovenski sv. maši ob pol šestih zjutraj. Šolska mladina pa pripravlja akademio.

Jugoslovanske invalide, naj izrazijo vladi hvaležnost s tem, da bodo vse svoje glasove pri volitvah oddali za listo dr. Milana Stojadinoviča.

p Konec je slepomisenja in varanja. Resnica je preočita. Ni se ji mogoče izogniti. Člani JSZ v trumah prestopajo v ZZZ z izjavami, da so šele sedaj spoznali, kako grdo so bili v JSZ varani in goljufani. Te dni je pisar na ZZZ prešla celo kar od par skupin JSZ prošnja, da pošlje na njihove sestanke odposlance v svrhu ureditve skupnega prestopa celotnega članstva v našo ZZZ. Med članstvom JSZ in med njihovimi generali poka. Prišlo je do preloma. Zdi se, da tudi do poloma JSZ. (Slovenski delavec.)

p Najvišje sodišče v Belgradu je sedaj potrdilo vse tri kandidatne liste, ki so: kandidatna lista JRZ, kandidatna lista dr. Mačka oziroma tako imenovane združene opozicije in kandidatne liste fašistične stranke Ljotiča. Vse, kar je najboljšega in najpoštenjšega v Jugoslaviji, se zgrinja okoli dr. Stojadinoviča, dr. Korošca in Spahe tako, da je tem voditeljem zajamčena velika večina v bodočem parlamentu in se bo naša država še dolgo vrsto let razvijala po poti, ki jo je začela sedanja vlada v miru in v čedalje večjem gospodarskem napredku.

p Nemška manjšina v naši državi se bo zbirala odslej spet v enotnem nemškem »Kulturbundu«, ker se je dosegel sporazum med vsemi sptimi strujami. Podlaga za spravo med kulturnimi organizacijami je bil dogovor med vsemi nemškimi skupinami, da pri decembrskih volitvah ne bodo postavljale svojih kandidatov, temveč bodo Nemci volili kandidate na listi dr. Milana Stojadinoviča brez ozira, če je kandidat nemške narodnosti ali ne. V »Kulturbund« bodo vstopila tudi vsa nemška društva v Sloveniji, ki imajo svoje središče v Osejku. Vodja društva bo dr. Alender.

Dobro si zapomnite vsi, ki se vas tiče: Ne samo tiste, ki bodo volili pri sedanjih, nad vse važnih volitvah razne liberalce, rdečkarje in druge odpadnike, ampak tudi tiste, ki bodo ostali 11. decembra doma, bo žele naše ljudstvo za nasprotnike slovenske skupnosti in jih bo, ko pride čas, brez usmiljenja izločilo iz svoje srede.

RADI TOPLE JESENI

in prevelike zaloge se

prodaja zimsko blago

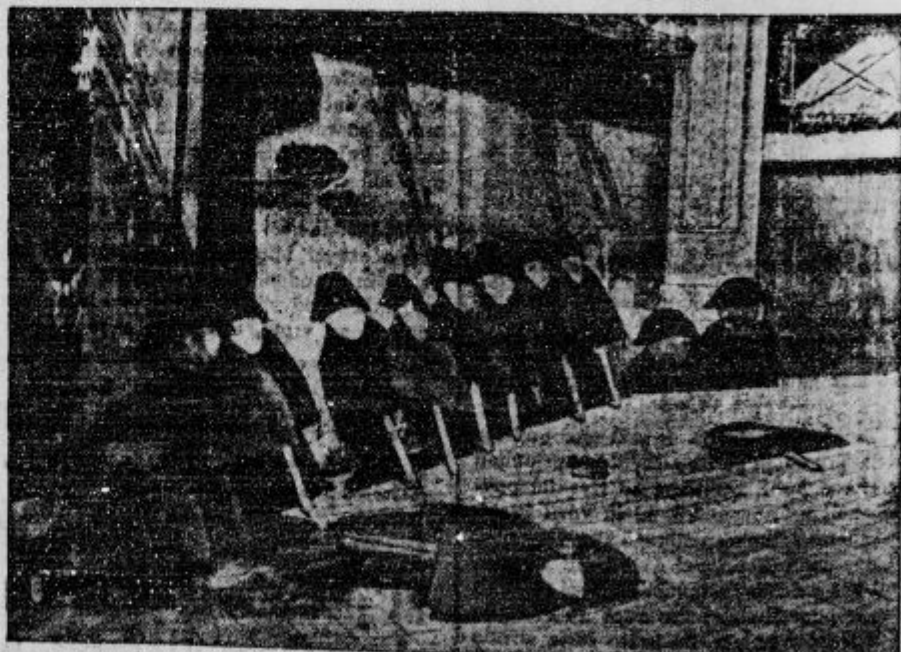
po izredno nizkih cenah pri

FR. DOBOVIČNIK - CELJE

cem niti najbolj preprostega pregleda nad ljudmi, ki hočejo od slovenskega naroda izsiliti zaupanje v obliki poslanskih mest. Vse pa družni en sam cilj, da bi namreč zrušili dr. Korošca. Vsaj tako izjavljajo kandidati na orjunske socialdemokratske liste, v prvi vrsti Jurij Stanko. Ljudje, ki so včasih zavzemali v socialistični stranki vodilna mesta in se borili tudi za njeno idejno zmago, so silno nejevoljni nad volivnim kompromisom, ki sta ga sklenili JNS in socialistična stranka. Prvi odmev tega razočaranja se je pojavil med socialističnim delavstvom v rudarskih okrožjih, zlasti pa v Trbovljah, kjer delavci izjavljajo, da bi jih bilo preveč sram, če bi volili ljudi, ki so dajali potuho orjunskih razbojnikom in še ne kaznovanim morilcem rudarja Fakina in tovarišev.

p Vsedržavno listo JRZ je najvišje sodišče v Belgradu potrdilo. Ker je z JRZ sklenilo volivni sporazum več političnih skupin, je vseh kandidatov na tej listi 746. Od tega jih pripada stranki JRZ 600. — Od ostalih skupin jih ima Hodžerova jugoslovanska narod. stranka 104, zemljoradniška skupina ministra Djordjeviča 37, bivša radikalno socialna stranka pa 5. Kandidati z liste JRZ so razdeljeni po banovinah takole: dravska banovina 34, savska 119, vrbaska 59, primorska 43, drinska 87, zetska 70, donavska 135, moravska 84, vardarska 110, na področju Belgrad-Pančevo-Zemun 5. Skupaj 746 kandidatov. Hodžera je postavil 5 kandidatov tudi v Sloveniji: v dolnjelendavskem okraju Josip Grčar, v okraju Maribor-levi breg Farnjo Irgolič, Konrad Zluder, v dravograjskem okraju Alojzij Rozman, v ptujskem okraju Anton Šimek. Na listi JRZ kandidirajo tudi vsi ministri.

p V Ludbregu so bile preteklo nedeljo občinske volitve. V Ludbregu okolica je bila postavljena le ena lista, namreč dr. Mačkova. V občini Ludbreg trg pa sta bili dve listi. Uta

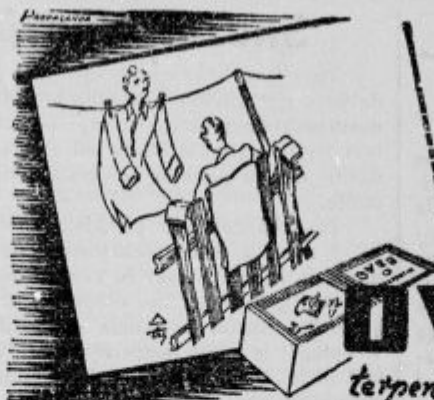

Takinele Kitajce so japonske čete ujele pri Kantonu in Hankovu. Prebrisani Kitajci so postavili pločevinaste figure, da bi preslepili Japonce, češ da so to živi kitajski vojaki.

HSS in neodvisna meščanska lista. Glasovalo je 84% volivcev. Prva lista je dobila 309 glasov, druga pa 351 glasov. Ta poraz HSS je vzbudil v javnosti mnogo pozornosti.

p Sijajno zborovanje JRZ je bilo 25. novembra v Celju v veliki telovadnici Doma. Že ob pol 7 zvečer se je zbralo nad 1000 ljudi, da poslušajo krepko besedo našega rojaka senatorja Smodeja. Zborovanje je pričel predsednik okrajne organizacije JRZ Anton Fazarinc. Ko se je pojavil v dvorani senator Smodej s kandidatom celjskega okraja, županom Alojzijem Mihelčičem, je zaorilo po dvorani viharno navdušenje in vzklikanje, ki se je razlegalo daleč po ulici. Z mirnim in krepkim tonom ter z njemu lastnim poudarkom je senator Smodej podal jasno sliko naše zunanje in notranje politike. Posebno zanimive so bile njegove besede na račun opozicije. Orisal je vse delo vlade na korist našega kmetijstva, združništva in delavstva, ki je podlaga za večjo korist našega naroda. Poudaril je pomen volitev 11. decembra, ko bomo dosegli sijajno zmago in ko bo ljudstvo izkazalo svoje popolno zaupanje svojemu voditelju dr. Korošču. Z dejstvi in zlasti tudi z izkušnjami je pokazal na umazano delo opozicije, ki že dvajset let uničuje slovenske narodne koristi. Enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev ter močna Jugoslavija so temelj naše bodočnosti. Za senatorjem Smodejem je spregovoril celjski kandidat župan Mihelčič. Njegove krepke besede so donele po dvorani in se razlegalo na ulico. Ni se bilo treba županu predstaviti zborovalcem. Mihelčiča poznajo in spoštujejo vsi prebivalci celjskega okraja. Cestokrat so ga prekinjali z vzkliki: 11. decembra vsi za dr. Korošca, zato vsi za Mihelčiča!

p Zagrebški »Obzor« piše o Mačkovem gibanju v dravski banovini in pravi, da bodo tukaj volitve zelo važne, ker je dravska banovina »tretja državopravna edinica Jugoslavije«. Poroča, da se v Sloveniji nahajajo v volivni borbi JRZ in »Slovenska udružena opozicija«, v kateri da so skupina dr. Lončarja, krščanskih socialistov, dr. Stanovnika, JNS in socialistov. Nadalje izvemo, da Mačkova Hrvaška seljačka stranka kandidira v Brežicah in v Krškem, skupina dr. Stanovnika pa v dolnje-lendavskem, dravograinskem, škofjeloškem in šmarskem okraju. Kot posebno zanimivost beleži »Obzor«, da JNS in socialisti kandidirajo skupno. Tudi to beleži, da je dr. Kulovec v Novem mestu izjavil, da s Slo-

Nikar ne žalujte...

temveč zahtevajte, da Vam dajo drugo milo, ki Vam nudi čisto kopel v penah, ki Vas osvežuje in pomlaja; to pa samo terpentinovo milo »Oven«. Perite nas s terpentinovim milom »Oven«, ki nam daje prijeten svež vonj.

OVEN
terpentinovo milo

venci, ki bi glasovali za dr. Mačka, izdajalci, kar tudi res so.

p Zveza združenih delavcev pridno dela. Zaradi spora, ki je nastal zaradi sklenitve kolektivne pogodbe in odpusta 34 delavk med tovarno perila »Šiftar« v Murski Soboti in Zvezo združenih delavcev, je bila v četrtek, dne 17. novembra na okrajnem glavarstvu v Murski Soboti poravnalna razprava, ki je privedla do popolnega sporazuma in povzročila znatno zboljšanje položaja prizadetega delavstva. Podjetnik g. Šiftar je pristal na podpis kolektivne pogodbe, po kateri bodo delavke-

Brez težav

začetnice izpod 18. leta starosti zaslužile pri 8 urnem delavniku 16 din, nad 18 letne pa 18 din na dan, med tem ko so zaslužile doslej le po 10 din dnevno. Po šestmesečni zaposlitvi bo znašala najnižja urnina za vse delavke ne glede na starost 2.60 din. Ako delavke, ki delajo v akordu, s tem ne bi prišle na plačo, ki je označena v kolektivni pogodbi, bodo zanjne veljale urne plače z 20% doklado, tako da bo znašal manjši zaslužek v akordu na uro 2.12 din. G. Šiftar je tudi pristal na to, da sprejme odpuščene delavke takoj nazaj v službo.

Ne samo mi, tudi nasprotniki so prepričani, da bo dr. A. Korošec 11. decembra dobil toliko slovenskih glasov kot še nikdar. Brez nasilja in pritiska bo slovensko ljudstvo po dolgih letih zopet povedalo, komu zaupa. Dr. Korošec želi, da pride na volišče vsakdo, ali zanj, ali proti njemu. Kdor bo v svoji brezbriznosti ostal doma, bo s tem dal oporo našim nasprotnikom in se ne razlikuje dosti od onega, ki bo volil proti dr. Korošču.

d Še je čas, da si zagotovite pravico do udeležbe pri nagradnem tekmovanju za 100 dB narsko knjižno nagrado. Treba je le, da si omislite izvod Družinske pralike za leto 1938 in pošljete na njen naslov rešeno nagradno uganko. Je pa še več drugih nagrad po 50 in 25 din. Pohitite, dokler je kaj zaloge.

Zveza katoliških kmečkih mladenk priredi v Smihelu pri Novem mestu duhovne vaje in tečaj KA, ki bo trajal od 26. do 30. decembra 1938. Celotna oskrbnina znaša 85 din. Tečaj in duhovne vaje so namenjene v prvi vrsti dekletom iz Dolenjske, katere težko pridejo v Ljubljano. Vse udeležence naj pridejo v zavod čč. aceter v Smihelu dne 26. decembra do 6 zvečer. Prijavite se do 10. decembra 1938 na naslov: Zveza katoliških kmečkih mladenk, Ljubljana, Masarykova cesta, Dom dijakinj.

RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13.30 Cas, sporod. obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Cas, vreme, poročila, sporod in

Četrtek, 1. decembra: 9 Napovedi, poročila, 9.15 Solska proslava narodnega praznika, 10 Prenos iz stolnice, 10.15 Plošče, 10.45 Koncert, 11. 30 Radijski orkester, 13.20 Radijski šramel, 17 Radijski orkester, 18 Fr. Remec: Samo, prvi slovenski kralj, drama, 19.30 Nac. ura, 19.50 Plošče, 20 Prenos, 22.15 Plošče. — Petek, 2. decembra: 13.20 Radijski orkester, 18 Zenska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Francoščina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Kotiček SPD, 20 Duet harmonik, 20.45 Radijski orkester, 22.30 Plošče. — Sobota, 3. decembra: 13.20 Plošče, 17 Otroška ura, 17.40 Plošče, 17.50 Pregled sporeda, 18 Radijski orkester, 18.40 Zagorje v zgodovini, 19.50 Beseda k prazniku, 20 O zunanji politiki, 20.30 Pisan glasbeni večer, 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 4. decembra: 8 Kmečki trio, 9.15 Prenos cerkvene glasbe, 9.45 Verski govor, 10 Plošče, 10.30 Koncert lahke glasbe, 13.20 Koncert, 17 Kmet. ura, 17.30 Za dobro voljo in zabavo, 2f Radijski orkester. — Ponedeljek, 5. decembra: 13.20 Koncert Radijskega orkestra, 18 Prihod sv. Miklavža in nagovor za otroke, 20 Miklavžev pisan večer, 22.15 Miklavževanje za odrasle poslušalce in poslušalke. — Torek, 6. decembra: 11 Solska ura, 13.20 Šramel, 18 Koncert Radijskega orkestra, 18.40 Psihološki problemalega naroda, 19.30 Nac. ura, 19.50 Vesela kronika, 20 Koncert na harmoniki, 22.15 Prenos. — Sreda, 7. decembra: 13.20 Plošče, 18, Mladinska ura, 18.30 Plošče, 18.40 Ugotovitve II. balkanskega kongresa za zaščito otrok, 19.30 Nac. ura, 19.50 Beseda k prazniku, 20 Tamburaški septet, 21.10 Bachov klavirski koncert.

Dopisi, ki jih zaradi pomanjkanja prostora danes ni v listu pridejo v »Domoljuba« prihodnjič.

VINA za vsa priložnosti naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

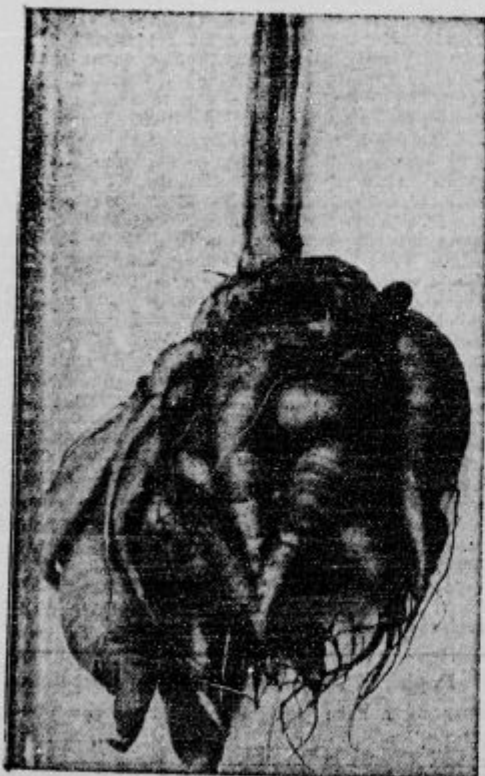
NESREČE

n Do tal je zgorel mlin pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Bil je last Tičarja Ivana, posestnika v Vičancih.

n Zopet smrtna nesreča na mariborskem kolodvoru. Ono noč se je pripetila na mariborskem kolodvoru nesreča, ki je zahtevala spet človeško življenje. Ni še povsem pojasnjeno, na kakšen način je prišel svetilničar 36 letni Martin Kranjc pod kolesje vagonov, ki mu je zdrobilo glavo. Nesreča se je zgodila pri premikanju vozov koroškega potniškega vlaka, ki jo je lokomotiva zapeljala proti severni strani kolodvora. Ob 21.35 so našli pod tem vlakom omenjenega svetilničarja. Cepel je sredi med tirova, roki je imel uprti v tla, glava pa je ležala na tračnici. Kolesje jo je popolnoma zdrobilo.

n Neverjetno krepak človek. Neverjetno telesno odpornost je pokazal 38 letni Bosanec Milan Vrekič iz Briča pri Tesliču. Vrekič se je bil stepel s svojim sosedom Trivunovičem, ki mu je z nožem preprejal trebuh, da so se mu pokazala čreva. Vrekič se je kljub temu privlekel do doma, zajahal konja in krenil do Tesliča, ki je 70 km oddaljen od njegove vasi. Dva dni je jahal do Tesliča, kjer je sedel na vlak in se odpeljal do Dervente. Od tam je moral spet peš do bolnišnice, kjer pa ga niso hoteli sprejeti. Moral je ponovno na vlak do Slavonskega Broda, kjer so ga takoj operirali. Zdravniki se čudijo, da se je krepki Bosanec mogel pripeljati s tako nevarno rano tako daleč. S svojo trdno naravo bo Vrekič po vsej verjetnosti ušel smrti.

n Ker je bil precej gluha. Na progi Grobelno-Rogatec je na železniškem križišču v Smarju pri Jelšah osebni vlak do smrti povozil 94 letnega preužitkarja Kresnika Janeza iz Smarja. Nesreča se je zgodila, ker je bil pokojni precej gluha in ni slišal prihajajočega vlaka. Groznemu prizoru sta bila priči sosed

Takle, na vse strani spleten koren, je zrastel na njivi Fr. Gasperina v Begunjah na Gor.

Snežni viharji, ostra zima v Rusiji

Poveljnik ledolomilca »Sedov« je javil, da je ladja obšla v ledenih klesčah, pa je nevarnost, da posadka pomrje od lakote. — Imo tega se zbirajo okrog ladje severni medvedi; odelek posadke se je odpravil na lov nanje.

Iz Arhangelskega prihajajo poročila, da je v mnogih pokrajinah Rusije nastal tak mrz, da kače toplomer že 27 stop. pod ničlo.

Iz Rige pišejo: Vso evropsko, azijsko in kavkaško Rusijo je zadela strahovita zima. V Volodgi je padla temperatura na 24 stopinj pod ničlo. Ljudi je sredi pota zamelo, da ne morejo ne naprej ne nazaj in tako je že dosti ljudi pomrlo med zameti.

V Rostovu so prenehali z vsem prometom. Iz Tiflisa poročajo, da so zaradi snega zastala vsa dela v petrolejski industriji, ker nimajo

zadosti snežnih plugov in drugih strojev za odmetavanje snega na razpolago. Razni delavci, železniški uslužbenci, pa tudi nadzorniki v petrolejski industriji, niso mogli izstopiti, da bi šli domov, tako visoki so bili snežni zameti na več sto kilometrov daleč. V Bakuju je burja razdejala pri rafineriji številne lesene barake in 11 oseb je hudo ranjenih. Osem velikanskih posod nafte se je razbilo. V kraju Jakovlenko je vihar poškodoval bolnišnico in so iz godzov prilomastili medvedi, ki so močno oklali pet prebivalcev in tri bolnike iz bolnišnice.

Iz Novosibirskega so prišla poročila, da so morali mnogo ljudi prepeljati v bolnišnice, ker jih je zalotil sneg in mrz in so ozebli. Nastala je lakota, ker ljudje ne morejo po živeti in ne na delo.

Antolinc Mihael, ki ima svojo hišo blizu proge, in pa Sovinc Matija, ki sta stala pred Antolinčovo hišo in sta ravno v trenutku, ko je bila lokomotiva samo par metrov pred starčkom, spoznala, kakšna nesreča se bo zgodila. Hotela sta zakriti, da bi s tem opozorila starčka, a je bilo že prepozno, ker ga je v tistem hipu že pograbila lokomotiva in ga vlekla kakšnih 20 m naprej, kjer je obležal ves razmesarjen.

Slovenski kmetje vseh političnih mišljenj! Vprašamo vas, kdo je delal v vaš resnični blagor? Ali morda pučjelci in kramarjevi, ki so vam leto za letom davke zviševali in s svojo slabo politiko dosegli, da je bila živina in so bili kmetjski pridelki skoraj brez vrednosti? Kaj ne, vi dobro veste, da je bila dr. Stojadinovičeva vlada tista, ki je zemljiški davek znižala, s svojo modro politiko pa cene živini in poljskim pridelkom sploh zvišala in tisoče kmetov z razdelitvijo kmetjskih posestev brez ozira na politično pripadnost rešila gotovega gospodarskega pogina in beraške palice. Zato bodo 11. decembra vsi zavedni slovenski kmetje glasovali za dr. Koroščeve kandidate!

NOVI GROBOVI

n Potem pa pride sodba. V Guštanju je umrl šolski upravitelj v p. Ferdinand Pečnik. — V Malih Lipljenih pri Turjaku je odšel v večnost Jože Mayer. — V Oprtlju v Istri je zapustila ta svet 98 letna Dominika Vranjac, mati g. župnika v Ricmanjih. — V Smartnem ob Paki so pokopali železničarja v p. Martina Kodermana. — V Dolenji vasi pri Vidmu so djali v grob posestnika Pavla Arnška. — V

St. Juriju ob juž. žel. je na veke zatisnil oči šolski upravitelj v p. Anton Sivka. — V Trstu je umrl upokojeni vrstji kletarski nadzornik Franc Gombač. — V Litiji je umrl dolgoletni pospeševatelj gasilstva 85 letni Franc Sajovic. — V Gorici je odšla v večnost Marija Komac. — V Mariboru je na veke zatisnil oči železniški sprevednik v p. Maksimiljan Papst. — V Mariboru je umrl davčni praktikant Joško Strojina. — V Domžalah so djali v grob 72 letnega zasebnika Benedikta Veiderja. — V Stepanji vasi pri Ljubljani so pokopali peš. kapetana I. kl. Jakoba Hočvarja. — Na Strmcu pri Veliki Nedelji je umrla 77 letna Helena Moravec, sestra pokojnega stolnega župnika in kanonika Franca Moravca. — V Ljubljani so zapustili solzno dolino: Zidarski mojster Andrej Cerne, Helena Pir, Jurij Terpotitz, vdova po delovodji tobačne tovarne Karolina Habe, pisarniški ravnatelj v p. Jože Zupantič, nadučitelj v p. Mihajl Vrbič, Albin Jerin, Marija Fabič roj. Zagar in Uršula Bajc. — Naj počivajo v miru!

Nemška vlada bo skozi sredino češko-slovaške države zgradila veliko avtomobilsko cesto. To bo pravi hodnik iz mesta Vratislave na Dunaj.

Laž je edino sredstvo, ki ga naši nasprotniki v tem volivnem boju uporabljajo. Vsak dan širijo nove izmišljotine med ljudi. Ne nasedajte tem lažem! Ljudi, ki jih širijo, pa primite za besedo, pa boste kmalu videli, kdo je oče teh laži!

RAZGLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

s Prijave za 35. mednarodni evharistični kongres: L. 1940. bo, kakor je našim bralcem že najbrž znano, mednarodni evharistični kongres v Nizzi, že 35. po številu. Predsednik stalnega odbora za mednarodne evharistične kongrese, namurski škof msgr. Thomas L. Heylen, je 21. novembra odpotoval s svojim tajnikom kanonikom Bootsma v Pariz, da bi uredil prve priprave. Iz Pariza odpotuje takoj v Nizzo, nato pa nadaljuje svojo pot v Rim k sv. očetu. Škof msgr. Heylen je star že 84 let.

s Zanimiva primera. V »Bogoljubu« čitamo tudi sledečo zanimivo novico: Na Holandskem je danes po sebi umevno, da nobena katoliška družina ne bere drugega časo-

pisa kot katoliškega. Ob taki podpori katoliškega tiska izhaja na Holandskem nič manj ko 35 katoliških dnevnikov, med njimi dateko znani »De Maasbode« in »De Tijd«. Znatno je tudi število katoliških listov, ki izhajajo tedensko po enkrat in večkrat. 64 jih je. Poleg vseh teh izvrstnih listov imajo katoličani na Holandskem že 300 raznovrstnih katoliških revij (obzornikov) za znanost, umetnost, verstvo, slovstvo, evharistično življenje, apologetiko, pouk, vzgojo, katehetiko, misijonstvo in sociologijo. To je krasen uspeh katoliške zavesti in katoliškega življenja. Tam gori so pač nemogoči primeri, kakor pri nas ko se dobe tako imenovane krščanske hiše, ki imajo naročeno Cvetje iz vrtov sv. Frančiška, zraven pa berejo ali celo naročajo liberalni dnevnik!

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Priznanje češkega socialdemokratičnega časopisa Vatikanu. Plzenski rdečkarški list »Nova doba« piše: Vatikan ni samo duhovno središče rimsko-katoliške cerkve, ampak je tudi središče vatikanske politike. In ta politika Vatikana je znana po svoji trdnosti in zvestobi. CSR je imela v Vatikanu zvestega zaveznika, ki nas ni izdal in katerega smo enako hvaležni kakor Romuniji. Na dejamo se, da nam bo Vatikan ostal zvest, ker ga prav zdaj nujno potrebujemo.

s Drobiž. Poslanci slovaške avtonomne zbornice ne bodo imeli nobene plače, temveč bodo dobili povrnjene samo stroške za vožnjo in za hrano ob sejah. Zelo pametno! — Dan slovaškega narodnega edinstva in svobode so praznovali ono nedeljo z velikimi slovesnostmi po vsem Slovaškem. — O hudih nasiljih madžarske vojske in orožništva v zasedenih slovaških krajih poročajo češki listi. Madžari so takoj odpravili agrarno reformo ter vračajo zemljo grofom, slovaške kmete pa brez vsega pošiljajo čez mejo. Madžarska vojska pleni in ropi zlasti po mestih. V zasedenih krajih je zavladala huda druginja. — Slovaška avtonomna vlada je prepovedala delovanje socialistične stranke, ker so češko-slovaški socialisti v poslanski zbornici glasovali proti slovaški in ukrajinski avtonomiji. Slovenski socialisti pa v družbi z jugoslovenskimi fašisti agitirajo, da so celo za federacijo. — Iz Prage poročajo, da je mestno praško načelstvo izdalo odredbo, da se morajo do 30. novembra odstraniti vsi tujejezični napisi, in napisi, ki so sestavljeni iz čeških besed in tujk. Odredba se za zdaj nanaša le na mestne okraje 1—7. V novi mestni hiši so ustanovili poseben posvetovalni urad, ki bo dajal trgovečim tozadevna navodila. Tak urad

Važno delo angleške diplomacije

Angleški ministrski predsednik Chamberlain in njegov zunanji minister lord Halifax sta obiskala francoskega predsednika vlade Daladiera in zunanjega ministra Bonneta. Posveti so trajali dva dni in so se končali z izjavo, »da je zveza med Francijo in Anglijo sedaj močnejša, kot je bil kdaj popreč«. Iz tega zelo zanimivega diplomatskega vrenja, ki ima za svoje središče vendarle Anglijo, bi izhajalo, da pripravlja angleška vlada v zvezi z zadnjimi srednjeevropskimi dogodki, ki so moč Anglije in Francije postavili v slabo luč, neko obsežno protiofenzivo, ki ima namen

vpostaviti zopet ravnotežje med veljavo vevsil v Evropi in izven nje. Tudi trgovinska pogodba, ki jo je Anglija podpisala s Ameriko in ki ustvarja ogromen gospodarski imperij, kaže v isto smer. Človek ima nehote vtis, da Anglija, ki se sama pridno oborožuje, mobilizira tudi druge velesile v zavezništvo, ki naj bi bilo močno dovolj, da bi v bodoče preprečilo neenakosti med velesilami, in ki bi oviralo, da bi se ta ali ona velesila na škodo drugih preveč razmahnila — nevarnost, ki so jo nakazali srednjeevropski dogodki.

RAZNO

Profesorstva raztresenost. Profesor Bucik je dobil sina. »Fant je, gošpod profesor, fant!« — mu vsa zasopla javi babica. — »Že dobro,« zamrmra profesor. »Vprašajte ga, kaj bi rad.«

Zakaj? Katehet: »Zakaj se je treba svojemu angelu varhu priporočiti, posebno zvečer, predno gremo spat, Jožek?« — Jožek: »Zato, ker se včasih zgodi, da gre človek zvečer zdrav spat, zjutraj pa mrtev vstane.«

In še zakaj? Učitelj: »Mihec, zakaj si kradel sadje? Zadnji torek ste govorili o sedmi božji zapovedi.« — Mihec: »V torek me ni bilo v šoli.«

Misli na to, da je vprašanje, če je življenje res življenje vredno, najboljši odgovor sledeči: »To zavisi vse od jeter«. Jetra so odgovorna za to, da odvajajo strupe iz telesa. Če so jetra lena, prihajajo strupi nazaj v krvni obtok.

Oporoka človekoljuba. Ameriški milijonar Edv. Tuck je umrl pred kratkim v Franciji, kjer je preživljal svoja leta v miru in zadovoljstvu. Bil je znan kot velik človek-

Besede

(Povest)

Spisal N. Velikonja, ilustriral akad. slikar L. Sušmelj

Slike iz tromesečne kronike o naših krajih.

Tako je bil zamišljen v svoj opravek, da ni videl, kaj se je zgodilo prav tisti hip na cesti. Slišal je samo krik in županovo vpitje in nato hreščanje voza in ropotanje verig in koles. Ko je planil na noge, je voz že zviškoma treščil čez visoko škarpo ter vlekel za seboj konje in župana, senene vile, jerbas lončene posode in putrih.

»Lende, Lende!« je zavpil župan.

»Kaj?« je odgovoril Lende.

»Lende, pomagaj!«

Takoj!« je dejal Lende ter si ni znal pomagati. Kako naj pomaga? Konji so ležali na hrbtu in brcali okoli sebe, voz sena se je bil razkosmičil po grmovju, da ni bilo

videti župana, ki je ležal nekje spodaj. Samo putrih se je valil po položnem bregu. Za njim je skočil Lende in ga ujel.

»Ga že imam, oče župan! Le nič skrbi, ga že imam!« Hitel je s putrihom k vozu. Slišal je težko hropenje pod senom in slaboten klic:

»Lende, dvigni voz, da me ne zaduši!«

Kako naj Lende dvigne voz? Drugi bi odpel konje in jih zapregel počez za škalar, kakor pravijo širokemu vozu. Vsaj malo bi privzdignil, toda Lende? Bog mu ni pustil dovolj pameti! Če bi imel pamet, bi ne bil občinski in bi njega ne bilo zraven in bi župan vobče ne imel človeka pri sebi.

»Ne morem, oče župan. Putrih pa imam. Nič ne skrbite, tega pa imam in je še zamašen!«

»Pojdi, Lende, hitro po ljudi, pojdi, da dvignete voz! Hiti, da me ne zaduši!« je hropel župan pod senom, ki se je še rahlo sulo na tla.

»Kam pa s putrihom, oče župan?«

Lende je počakal in ker ni bilo odgovora, je stisnil posodo pod pazduho in jo ubral na cesto. To ni šlo lahko. Škarpa je bila strma in je moral po borovju in ovinku najprej na stezo in po stezi na cesto. Ko je stopil nanjo, ni putriha več imel. Skril ga je bil v dračje za školjem in srebrotje in se skrivnostno smehljal.

II.

O RUPARICI IN POLANCEVKI.

Na Vrhu pri Barbi sta prišli skupaj. Ruparica je bila pri Hanuševi gospe, Polancevka pa v gostilni pri Berti v Grapi. Polanca ni bilo doma. Da je šel v Lokavec, Rupar je imel pa pot v tal. Pogledat, če je vse prav. Da morata prej domov, preden prideta moža. Polancevka je

in taka uredba bi bila tudi v Ljubljani zelo, zelo na mestu. — V enotno češko stranko narodne zveze je vstopilo sedaj tudi moravsko krilo češke ljudske stranke.

»Da se ne bo moglo nič zgoditi brez njega ali proti njemu.« Moramo biti povsod, kjer se odloča o koristih ljudstva, države in katolištva, tako pravilno utemeljujejo praški »Lidove Listy« sklep češke ljudske stranke, da se njeni pristaši včlenijo v mogočno narodno enoto. Članek končuje: »Postavljala se bo nova republika in mi moramo biti pri tem, ker bo pri tej stvari šlo za prava katoličanov, za prostor cerkve v novi državi in za usodo našega kulturnega, gospodarskega in socialnega programa. Zato smo sklenili, včleniti se v veliko stranko narodne enote: nočemo slediti nemškemu katoličanom, ki so se izločili — ne da bi pravočasno prestregli nove vzgone Nemčije — popolnoma od vpliva na njeno bodoče življenje. V tej stvari nam je vzor jugoslovansko katoliško slovensko ljudstvo, ki je s svojim dr. Korošcem na čelu včlenilo Slovensko ljudsko stranko v enotni tabor, da bi se v Jugoslaviji nič ne moglo zgoditi brez njega ali proti njemu!« — Kaj pa gobezdajo o tem naši pritikavci okrog opozicije? Žalostna nam majkal

ITALIJA

»Te in one. V bližini Zgonika na Krasu se je smrtno ponesrečil Franc Švara iz Nabrežine. Imenovani se je vračal s svojo zaročenko z motorjem v Trst. Na polju je nenadoma zgubil oblast nad vozilom in s precejšnjo hitrostjo sta oba tresčila v obcestni zid. Mladenič, ki si je pri padcu razbil lobanjo, je v bolnišnici umrl, medtem ko je stanje njegove zaročenke zelo nevarno. — Nevaren požar je nastal v hiši Bernarda Šfiligoja v Prvačini. Pri gašenju je dobil lastnik nevarne poškodbe. — V nedeljo, 13. nov. so v Fojani v Brdih slovesno posvetili drogeve, na katerih bo raz-

vita državna zastava. Pred prefektom in drugimi odličniki je imel pozdravni nagovor upokojeni semeniški profesor Ivan Mosetti ki je opravljal fojansko duhovništvo. Med govorom je obmolknil, potem nenadoma vzkliknil: »Zbogom vsil! Osvobodil me, Gospod!« in se zgrudil mrtev na tla. Blagi, zaslužni gospodar profesor, ki je bil širokogruden in ljubezniv prijatelj vseh dijakov deškega semenišča in naklonjen Slovincem, bo ostal vsem, ki so ga poznali, v lepem spominu. Večni mir! — V torek 22. novembra je umrl Alfonz Blažko, župnik v Kozani v Brdih. — V Zapužah pri Sturju je 6. novembra umrl 60 letni posestnik Vencel Breclj, brat ljubljanskega zdravnika. — 85 letna Marija Štrava roj. Krivec iz Koritnice pri Grabovem, je oni dan hotela iti čez železniško progo. V tistem hipu je po tiru pridrvel majhen železniški voziček, na katerem so bili delavci. Ženica se ni utegnila umakniti. Voziček jo je zadel in podrl. Pri padcu si je razbila lobanjo ter je kmalu nato umrla. — Po daljšem bolehanju je odšel v večnost Ivan Velišček, trgovec in posestnik v Gorici.

Delavci še niso pozabili, da so jugoslovanski Orjunaši nekasnovano streljali na delavce in jim mečkali prste. JRZ pa je zvišala prispevke za nezgodno zavarovanje delavcev, je povzročila uredbo o najmanjših mezdah, o obveznih kolektivnih pogodbah, o obveznem zavarovanju delavstva za starost, o ozdravljenju bratovskih skladnic, o povišanju prispevkov za podpore delavstvu proti brezposelnosti itd. Vse to je v korist delavcem vseh političnih strank. Zato zavedno delavstvo 11. decembra ne bo dalo niti enega glasu tistim orjunskim nacionalistom, ki so delavsko paro mučili do smrti, ampak bo glasevalo za listo JRZ, ki je že v dejanju pokazala, da ima smisel in srce za delavstvo.

NEMČIJA

»Iz Korotana. K večnemu počitku so položili 84 letnega Matijo Čudna na Zopratih pri Loga vasi. — Pri Mariji na Zili so djali v grob Kati Nepokoj. — V Slovenjem Plajberku je odšla v večnost 79 letna Šabelnova mati. — Strašen zločin se je zgodil 18. novembra pri Huttenbergu. Brata Petz, 13 letni Heinrich in 20 letni Franc, sta položila na cesto hlood, ustavila zasebni avto Celovčana Wehrsteina, slednjega ustrelila in truplo vrгла v potok, z avtom pa zbežala na Štajersko. Pri kraju Perchau sta nato ustavila nek tovorni avto in ustrelila šoferja, nekaj ur pozneje pa se postavila v bran SA-patrojli ter ustrelila dva moža. Pri tem je našel starejši Petz smrt, mlajši pa se sedaj zagovarja, da sta si hotela nagrabiti sredstev za beg na nek naseljen otok sredi oceana.

»Nemčija bo spoštovala sedanje meje Francije. Vodja nemškega naroda Hitler je pred kratkim sprejel v Berchtesgadenu novega francoskega poslanika v Berlinu Coulondrea. Na postaji je poslanika sprejel minister Meissner, v družbi načelnika protokola v Dermberga, ter ga spremlil do Hitlerja. Pri izročitvi svojih poverilnic je poslanik Coulondre poudaril, da sta se Francija in Nemčija mnogokrat srečali na bojišču, pa sedaj vesta, da so njune borbe in končni uspehi ostali brezplodni. Skupne meje in gospodarstvo ju navajata k temu, da živita v slogi. V svojem odgovoru je Hitler izrazil prepričanje, da imata Nemčija in Francija zadostni razlogov, da se medsebojno spoštujeta, gojita dobre sosedne odnose, ter se na gospodarskem polju medsebojno dopolnjujeta in pošteno sodelujeta. Nemčija je že večkrat povedala svojo voljo, da bo stoževala meje do Francije.

bila pila v Grapi pivo, ki da »vse olajšat. Rugarici pa ga je gospa dala. V tej vročini da ga je zelo potreba, »ker samo pivo ohladi«.

»Zato jima je tekla beseda in Polančevka je hotela nekaj izvedeti. Samo zalikalo se ji je ter je menila, da je kriva vročina. Sonce je tako peklo, da je kamenje bilo vroče kakor krušna peč. Ugodna lenoba se ji je razlivala po telesu.

Pot jima je stal na čelu in obraz jima je žarel pod kupom las. Kite sta imeli obe težke in ponavadi skrbno

počesane. Toda vsaka kita se v času razmrši. Njima se je videlo na lasih, da sta bili v gosteh. Če je vroče in piješ pivo! »Večno tudi lasje ne stojet« je rekla Meta, ki jih je imela toliko, da je skrila plešo. Kdo je Meta, boste kmalu sami videli.

Na Vrhu sta se začudili, da sta trčili skupaj. Četudi sta se dogovorili, kdaj in kako, toda na sekundo natančno se pa le ne more zadeti. Da je bila Hanuševka prijazna, je rekla Rugarica, da se je Berta začudila, ko ji je položila na mizo jajca, je dejala Polančevka. Da je Hanuševka hotela vse izvedeti, da je Berta morala Stomažanom narezati sira in pršuta. »Se hujše da je, če pridejo Ajdovi,« je rekla Rugarica ter se skoraj ugriznila v ustna. Vidmar ji je bil to povedal. Ta Vidmar!

Pridržali sta korak, ker se jima ni mudilo. V Čavnu so vozniki že peljali v »deželot«. V gostem mrču je ležala pod Goro. Vse se je zdelo, ko bi plavalo v zraku. Z Vrha je bila podoba, da visi na rahlo valujočem platnu. Cesta v Čavnu je zehetela ter bodla v oči. Predori so se zdeli kakor črne pike, most čez globel je strmel globoko pod seboj v prepad, potem se je cesta skrila v bore. Vsako leto so jih sadili, vsako leto se jih je posušilo dve tretjini, da so drugo leto morali spet saditi. Nazadnje so užugali ljudje in bori so se temnili na Platnah kakor široke plahte. Na razpotju v Čavnu pa kakor rečeno, je ždela v vročini kapelica. Da se je zaobljubil Grm, ki se je izgubil v temi ter zašel v strmine. Do jutra da je čepel na skali. Ko se je napravil dan, da je videl pred seboj prepad. Samo korak še! Dekleta so skrbela za kapelico; če bi imela dekle samo en šopek, bi ga prej dala v kapelo kakor fantu duplirniku.¹ Kadar so škripali vozniki z vo-

¹ Fant, ki sveti ob slovesni maši z veliko, iz štirih sveč sestavljeno svečo.

koljub. Med reveže je razdelil mnogo od svojega premoženja. Pred kratkim so odprli njegovo oporoko in v njej videli, kako ga je bila sama dobrotla. Mnogo je zapustil svojim delavcem. Tako je določil 50 tisoč frankov svojemu vrtnarju, ravno toliko vsoto in avto je zapustil svojemu prvemu šoferju, 30.000 frankov in nov avto je zapustil svojemu drugemu šoferju. Ti trije so bili namreč najbolj pridni in pazljivi pri svojem delu. Pozabil pa tudi ni svojih ostalih nameštencev in je vsakemu namenil prav lepo darilo. Na vsak način je tak milijonar posnemarnja vreden.

»Tako mine slava tega svetca. V neki pariški ubožniški bolnišnici je umrla zapuščena in siromašna 70 letna starka, ki je danes nihče več ne pozna. Pred 50 leti pa se je njeno ime blestelo v gledaliških svetovnih mest Pariza, Newyorka, Londona, Petrograda, Berlina. Še bolj se je blestela sama na vseh evropskih dvorih: visoki dvorni častniki, knezi in prinци so se plazili pred njo na kolenih in bili srečni, če jih je blagovolila osve-

PO DOMOVINI

Ne poslušajte krivih prerokov

(Dopis dolenskega kmeta.)

Volilno gibanje je zavalovalo po naših vaseh in po vsej državi. Volilci se povprašujejo, koga bodo volili, kako bodo izpadle volitve? Može, ki gledajo z odprtimi očmi, s poštenim razumom so na jasnem tako glede stranke, kakor glede kandidatov, katere stranka postavi.

Naša stranka JRZ, naslednica bivše SLS, stoji na načelu: Vse za vero in dom. Vse naše življenje: politično in gospodarsko, mora imeti za temelj vero v Boga, vse delo pa uravnano po veri in božjih zapovedih, ki so in bi morale biti kaži-pot vsem, tudi tistim, ki vodijo in vladajo. Če bi bili vsi prečinjeni teh zapovedi, ne bi se delalo toliko krivic posameznikom, narodom ali državam. Naša stranka, oziroma voditelji se dobro zavedajo, da se samo na tem trdnem temelju lahko gradi zdravo gospodarsko življenje in temu primerna gospodarska politika. Če se pa ozremo po drugih strankah, vidimo, da nimajo tega temelja in torej nobene gotovosti za pravo in pošteno gospodarsko delo. Zakaj stranka ali pa ljudje, ki niso prečinjeni vere v Boga, kaj kmalu lahko zavrzijo tudi zvestobo dani besedi, in ko enkrat svoj namen dosežejo, jim ni mar, kaj so prej obetali.

Skušnjim imamo dovolj. Ko se je leta 1921. pred volitvami slišalo: »Kmet kmetac in je samostojna kmetijska stranka napravila v vrstah SLS vrzel, se je tudi s sodelovanjem te stranke sklenila zloglasna centralistična ustava, katere posledice tako bridko čutimo še vedno.

Podobno slišiš tudi sedaj:

»Dr. Maček bo nas rešil, zato se je tega treba držati.«

Nič ne rečem, ali je dr. Mačkova politika dobra ali ne. To je njegova stvar in stvar Hrvatov. Če so pa on in njegova politika in tisti, ki kandidirajo na njegovi listi dobri za nas in našo stvar, pa je drugo vprašanje, ki ga moramo odločno zanikati. L. 1921. bi bil pokojni Radič lahko s svojimi poslanci delal drugače kakor je, pa bi ne bilo toliko žalostnih slučajev v parlamentu in državi.

biti s svojim sončnim smehljajem. Dajali so ji bogata darila, ki so šla v milijone. Z njeno lepoto in njeno igro — bila je slavna gledališka igralka — pa je zgnil tudi ves sijaj in bogastvo. Navajena samo ugajati in ukazovati, je kot venk razvajen otrok kmalu prišla ob vse, kar je imela, se zadnja leta preživljala z miloščino in strahovito drago plačala svoje mladostne zablode, kar se vedno dogaja in nikdar ne spametuje ljudi, ki si žele trenutnega bleeska in priljubljenosti, pa dobe v zameno dolga leta zapuščeniosti osamljenosti in bede.

V šoli. Učitelj: »Tine, povej mi stavek s samostalnikom jajce.« — Tine: »Mi smo v nedeljo jedli potico.« — Učitelj: »Kje pa je tu samostalnik jajce?« — Tine: »V potici.«

Ime države Mexico je vzeto po imenu vojnega boga Mexitli, katerega so častili prvotni prebivalci te dežele: Azteki. vpraša Cene: »Zakaj si pa v domači nalogi napravil za vsakim stavkom vprašaj?« — Cene: »Zato, ker nisem vedel, če so stavki prav napisani.«

zovi mimo, so se odkrili. »V« deželac je še daleč in cesta strma!«

Zenski sta si imeli mnogo povedati, samo kar bi Polančevka rada izvedela, ji ni šlo z jezika. Govorili sta navadne reči, gledali, kako se peha Apek iz globoke jame z veliko leskovko sena. »Skoraj je s košnjo pri kraju! Luknjicar je zmerom med prvimi; da bo mogel voziti drugim, dokler ne bo sam šel v Smrečje,« je rekla Ruparica. V vročini se ji ni ljubilo niti dihati. Iskali sta senco pod redkimi drevesi, ki so ždela ob poti. Steza je bila trda in izhojena, otroci so bili zbrskali kamenje, da jih ni bodlo ter se niso zadevali vanj. Ob kraju je venel osat na pusti ruši. S skale je žvignila gaščarica, v kamenju se je videl njen gibki rep. Na grmu se je kratko oglasila sinica ter udarila s svojimi perutmi.

»Hanushevka je rekla, če bi nabirale. Da bi dale ob velikem šmarnu za otroke. Tudi zate sem rekla, da boš tudi ti, Polona!«

Seveda, seveda!«

»Mislila sem, če bi midve dali skupaj, da bi se ne vedelo, koliko je nabrala ena ali druga. Dobro poznaš jezike; bahnice vse ovohajo.«

Kakopa! Da ne bo nihče prav vedel! Kakopa!«

»Potem sem mislila, če bi Matevžek za šagro dobil nove hlače!«

»In Mičula obleko. Mnogo ne bo veljalo. Kambrik je zdaj poceni. Gospodu nuncu³ jo dajva, da ne bodo vedeli ljudje od kod, Lende bi je bil tudi potreben.«

Matevžek in Mičula sta bila občinska ubožca.

»Lende jo bo že dobil. Mlakarju bi se zdelo za malo, če bi jo kar nenadoma prinesel od drugod!« Da se ji je

³ Rjuha iz vrečevine.

⁴ Župnik.

kor pa gobezdavca iz sračjega gnezda, ki za kozarec vina ali pa za par kovačev prodaja svojo narodnost in prepričanje.

Zato pa, dragi tovariši kmetje, ne nasedajte nobenemu, ampak razsodite po svojem razumu, komu in kateri stranki boste dali svoje zaupanje.

Ajdovec. Ajdovski fantje smo se s pogumom lotili priprav za zgraditev Prosvetnega doma. Nekaj sredstev imamo že zbranih, in če bo šlo vse po sreči, bo drugo jesen stal naš dom pod streho. Pri teh pripravah so nas pa malo zmotile skupščinske volitve. Ajdovski volilci pa dobro vemo, komu bomo dali 11. decembra svoje glasove in vabimo vse, ki še pošteno mislijo, da volijo z nami. Če pa je kdo še tako slep, da ne spozna ljudi, ki tiščijo za nasprotno listo, se pa tudi ne bo smel čuditi, če mu bo zginjalo seno iz kozolca, koruza iz shrambe ali vino iz zidanice, zakaj pregovor pravi: »Kdor se z volkom brati, ne bo imel s čim orati.«

Spodnji Brnik. Na zahvalno nedeljo se je poslovil od nas č. g. kanonik in zlatomašnik Jožef Grašič in se preselil v Dom sv. Terezike v župniji Dobropolje na Dolenskem. Skozi 7 let je z vso veštnostjo in veliko požrtvovalnostjo opravljal dušnopastirsko službo pri nas. Vestno je skrbel za povzdigo verskega življenja v našem kraju na prižnici, v spovednici in pri bolniški postelji. Čeprav že v visoki starosti, je zjutraj zgodaj odhajal v podružje cerkev, ki je dokaj oddaljena od župnišča, in tamkaj čakal na spovedance. Kako vneto je g. kanonik pridigal ter nas rotil, naj vendar skrbimo za svoje duše. Za vse, kar ste dobrega storili samo Brničanom, tisočera hvala in Bog Vam povrni. V novem bivališču Vam želimo vse najboljše in se priporočamo Vaši molitvi. Tudi mi ne bomo na Vas pozabili in se Vas spominjali v molitvi. — Župjani.

Lučine nad Škofjo Loko. V nedeljo, 4. decembra bo takoj po prvi maši volilni shod v šoli. Na shodu bosta poročala naš kandidat ravnatelj Dolenc in njegov namestnik Debeljak. Vsi volilci ste vabljeni, da se shoda udeležite, da se bomo poučili o političnem položaju v državi sami in tudi izven države. Naš kandidat je nam dobro poznani ravnatelj Dolenc, katerega poznamo kot izvrstnega moža. Njega bomo šli voliti in prav nikogar drugega, prav gotovo pa ne bomo dali svojih glasov ne dr. Mačkoveму in ne Ljotičevemu kandidatu. Mi

čudno uprlo, ki je čula o pastirju, ni niti dobro vedela in tudi ne bi povedala. Da je Vidmarjev, so rekli. Ni se mogla otesti mrzle misli, ki ji je zarezala v srce. »Vidmar, Vidmar!« Saj je vse misli nanj pokopala, toda vrinejo se, kakor bi prišel, tat. Odpodi jih! Tatu se iznebiš, misli se pa vračajo. Prejšnji gospod nunc Stepančič so ji rekli, bori naj se proti mislim. Naj kaj zapoje, naj se nasmee, naj koga pokliče. Saj se je, toda vračajo se pa le. Če sliši o Vidmarju, še se da, zardi, ko ima bčer veliko. Tega Polančevki ni mogla povedati, tega ni povedala nikomur, to je bilo skrito v njeni duši, kakor bi čepelo jedrice v lešnjuku. In vse lo je napravila tista jeza. Ali ni mogla počakati? Ni mogla, če ne, bi ne bilo, kakor je. Saj je vse najskrbneje pokopala ter si nima prav nič očitati, tudi gospod Stepančič je rekel, naj si ne dela težkega srca.

»Boštjana naj pa vzame katera druga!« je predlagala, da je zakrila zadrego. »Rekla sem Hanuševki, da zato, da ne bo vse samo od ene strani. E, od hiše do hiše se vse raztrže!«

»Bomo že!« Rekla bom kateri!« je pritrdila Polona.

Znano je bilo že, da Polona in Reza vse obletata, če gre za berača. »Ne bo miru, če ne obljubim!« je mislila gospodinja, če je videla, da prihaja katera okoli vogla. In je obljubila. »Da bo mir!« Če je kaj manjkalo v cerkvi, je tej aii oni mimogrede zini. Gospodinje so prinesle, da še Luka ni vedel, kdo je dal. Reza je s tem dušila svoje srce, Polona pa ni hotela zaostati. Ko se je Ruparici le zdelo hudo pri sreč, ko je mislila na Vidmarja, je dolžila starše, da se je tako hitro premislila: »Oni bi bili morali vedeti! Mlado deklet tega prav ne ve da je za zmerom, kaj pa ve, da je do smrti!« Včas pa jo je prijelo, da je odpodila berača brez daru. Da ni potreben! Da ga je videla pijanega, da se je norčeval iz ljudi!

ostanemo zvesti našemu voditelju dr. Korošcu. Volivci, le pomislite, kako se nam je godilo, ko je nad nami gospodovala JNS. Ali še veste, kako so nas orožniki preganjali in kako smo volili župana. Se celo mrtvi in mladoletni so morali voliti jencearskega župana. Ali se še spominjate, kako se je zapravljalo in razmetaval občinski denar. Volivci, le pomislite, kako je sedaj vse drugače, odkar je dr. Korošec na vladi. Gradi se šola, dočim so prej najemali privatne hiše za šolski pouk in brezposelnosti ne poznamo. Vsak dobi delo, kdor le hoče delati. Živina, ki je prej imela smešno nizko ceno, se sedaj prav dobro proda. Ne poznamo več preganjanja zaradi politike, vsak lahko govori in kritizira, kar hoče. Naših fantov in mož ne streljajo več na meji, kakor se je godilo pod JNS. Za vse to smo hvaležni dr. Korošcu in zato gre po vsej Sloveniji glas, le Korošec je bil in tudi bo za nas.

Rob. V Selu nad Robom so končali z napravo betonskega zbiralca in velike cisterne za vodo ter napajališče za živino. V ta namen je banovina darovala okoli 40.000 din, pa tudi domačini so s prostovoljnimi delom pomagali do te prepotrebne zgradbe. Zelo smo hvaležni. — V Robu je imel v nedeljo 20. nov. volivni shod okrajni kandidat Rigler. Shoda se je udeležilo veliko volivcev. Kandidat je obiskal tudi hribovske vasi in je povsod vzbudil pravo zaupanje med volivci. Take ljudske poslanice bočemo, zato vsi na volišče!

Kolovrat. Čeprav se bliža zima, se iste ne bojimo preveč, ker bomo proti njej že dovolj zavarovani. Kdor je količkaj delal, si je lahko pripravil potrebne strelje za živino, vprašanje drv pa pri nas ni tako važno, saj naše hribovske vasi obkrožujejo sami gozdovi in hoste in jih bomo že pravočasno napravili. Lansko leto smo trpeli precejšnje pomanjkanje, letos pa je Bog na naša polja izlil več blagoslova, tako da ne bo treba trpeti pomanjkanja. Letošnje leto se je pri nas precej gradilo, čeprav nam finance delajo težave. Mežnarija je dograjena in organist se je že vselil. Vsega priznanja je vredno to, da so večino del napravili in pri tem zaslužili domači delavci. Po zaslugi g. župnika se je okusno preuredilo in otepšalo farno pokopališče. Rožanc v Izlakah je postavil velik kozolec-dvojniki. Gušpere in Markovšek pa sta zgradila lepe nove svinjake. — Prejšnjo nedeljo je imel naš poslanski kandidat Lavrič na Mlinšah lepo uspeli politični shod. Brez kakega

olepševanja moramo priznati, da je kandidat vreden našega zaupanja, ker ima dovolj odličnih lastnosti za to važno mesto. Da je bil naš lutijski okraj do zdaj gospodarsko zanemarjen, je tudi na shodu kandidat Lavrič sam izjavil. Boljših dni smemo pričakovati samo od voditeljev JRZ. Izбира, komu naj zaupamo 11. decembra, ne bo težka. Smo in ostanemo zvesti svojemu voditelju dr. Korošcu.

Radeče pri Zidanem mostu. V nedeljo, dne 4. decembra bo takoj po prvi maši v dvorani Narodnega doma politični shod. Govoril bo minister dr. Krek. Pridite v obilnem številu, da bomo slišali ministrov pojasnilo o notranji in zunanji politiki; vabljeni tudi volivci iz Svibna. — Fantovski odsek in dekliski krožek se pridno pripravljata na akademijo, ki bo dne 8. dec. ob pol 4 popoldne v dvorani Narodnega doma. — Fantovski sestanki se vršijo vsak četrtek ob 8 zvečer. Fantje, le korajžno in pogumno naprejte! — Kmetijska knjižnica ima na razpolago več dobrih in poučnih knjig. Zimski čas je tu in dolgi večeri, izrabite ta čas s poučnimi knjigami, zato se poslužite naše knjižnice. Odprta je vsako nedeljo in praznik od 11 do 12.

Komenda. V ponedeljek 21. novembra smo pokopali Janeza Ravnikarja, lončarja iz Podboršta pri Komendi. Pokojni je bil star šele 37 let. Bil je dober in skrben oče svoji družini. Zapušča ženo in pet neposkrbljenih otrok. Težko ga bo pogrešala gasilska četa v Komendi, katere član je bil 12 let. Kot gasilec in odbojnik-blagajnik si je s svojo poštvovalnostjo, vestnostjo in pridnostjo pridobil velike zaslugе za četo. Letošnjo pomlad je bil odlikovan z bronasto kolajno za 10 letno delovanje v četi. Na zadnji poti so ga spremili gasilci iz Komende, Most in Lahovč. Pevci so mu zapeli ob grobu žlahtinke. Pokoj njegovi duši, preostalih naše sožalje!

Črnače. Pretekli teden smo imeli sv. misijon, ki sta ga vodila gg. Contala in Kolarič iz družbe sv. Vincencija iz Ljubljane. Vseh govorov je bilo

23. Velika večina naših faranov je ob tej priložnosti prejela tudi sv. zakramente. V nedeljo smo imeli sklepno misijonsko procesijo, katere so se udeležili fantje in dekleta v krojih ter domača gasilska četa. Prav lepa hvala g. župniku in gospodoma misijonarjema, ki so nam oskrbeli priložko, da smo se duhovno prerodili. Bog plačaj! — Farani.

Komenda. Sredi septembra so neznani umorilci ukradli posestniku Drečarju iz Klanca panj čebel. Pretekli teden pa mu je bil ukraden spet eden najboljših panjev, ki ga je imel pripravljene za drugo leto za novi zarod. Škode ima 300 din. Nadalje so ukradli dva panja čebel Keržicu Francu in ima škode nad 400 din. Upamo, da bodo tatovi kmalu padli v roke pravice. — Ono nedeljo je bilo ukradeno moško kolo, vredno 700 din, Francetu Sršenu iz Počotka pri Komendi.

Rob pri Vel. Laščah. V nedeljo 20. nov. je imel naš kandidat g. Rigler lepo obiskan shod v društveni dvorani. V kratkih besedah je obrazložil veliko delo sejanja vlade. Ljudje so ga s zanimanjem poslušali, odobrvali vladno delo in izrazili popolno zaupanje njemu samemu in našemu voditelju dr. Korošcu. Nato sta govorila še domači g. župnik, ki je med drugim povedal tudi, da je sedajni kandidat Rigler pred nekaj leti ispoštoval 10.000 din podpore za mohorsko šolo. Šolski upravitelj je obrazložil triletno delovanje naše vlade in dolgoletno vladanje JNS režima. Kakšna razlika med prej in zdaj! Zborovalci smo odposlali vdanostno brzojavko dr. Korošcu. Naš kandidat je zelo priden in je obiskal posamezne vasi. Na svoje lastne oči je videl naše težko stanje in obljubil, da se bo zavzel za nas na pristojnem mestu.

Moravče. Volivno gibanje v moravški dolini je v polnem razmahu. Možje in fantje se pridno udeležujejo večernih sestankov, ki so se vršili že po vseh večjih vaseh po občini. Nasprotniki nimajo takih sestankov ter bi jim tudi ne koristili. Na zmago pri volitvah pri nas ne morejo računati, ker je vsa moravška dolina odločno na strani svojega voditelja dr. Korošca. To se je pokazalo v nedeljo na volivnem zborovanju v nabito polni dvorani Ljudskega doma. Do 1000 zavednih volivcev je viharno pozdravljalo kandidata Strcina in z napetim zanimanjem poslušalo govor dr. Zvojkla, ki je obračunal z raznimi prijatelji bivšega režima. Ob razhodu je navdušeno prepevalo in vzklikalo svojemu kandidatu Strcinu in dr. Korošcu, za katera

Kako smo prišli v ujetništvo

Čez kakih 14 dni potem, ko smo prišli v Rivo, nas je prišel obiskat dr. Ljudevit Pivko, katerega smo pa sprejeli bolj z mešanimi čustvi. Znano je, da je hotel dr. Pivko pri Carsanu odpreti pot italijanski armadi na Tridentinsko. Če bi se ta njegova namera posrečila tako, kakor si jo je on zamislil, bi se morala avstrijska armada

umakniti iz južne Tirolske, kar bi lahko bilo katastrofalno za Avstrijo. To njegovo delo se mu ni posrečilo, ne po njegovi krivdi, pač pa po krivdi italijanskega vojnega poveljstva, ki ni znalo izkoristiti njegove akcije. Vojaki nismo bili za to dr. Pivku prav nič hvaležni, saj je slovenskim polkom napravil zelo žlahtno uslugo. Kajti Slovenci smo potem na fronti zaradi njegove akcije morali mnogo trpeti; marsikateri slovenski fant je zaradi dr. Pivkove namere padel in ostal v tirolskih gorah. Toda naj bo že kakor hoče, o

tem so spregovorili že drugi, in ni naš namen, da bi o tej stvari razpravljali na tem mestu.

Dr. Pivko je prišel v spremstvu svojega pribočnika v Rivo ter nas hotel spraviti v jugoslovansko legijo, da bi bil potem uradno priznan, da smo italijanski zavezniki. Kakor smo pozneje videli, se mu to ni posrečilo in je končno tudi sam padel v nemilost pri italijanski vojski. So bile pač politične razmere krive, katere so se začele vedno bolj ostriti med Jugoslavijo in Italijo. Veseli smo ga pa bili vsaj v toliko, ker nam je povedal marsikaj zanimivega o Jugoslaviji in o svojih načrtih. Skupno z njim smo se dali tudi slikati, kakor kažeta obe sliki.

Nekaj časa smo mislili, da bo dr. Pivkova beseda pri Italijanih kaj zalegla, da bomo mogli oditi v svobodno domovino, a končno smo pa je spoznali, da se ne da nič narediti.

Ze davno je minilo tistih 14 dni, ko bi morali oditi domov, a ni bilo od nikoder nobenega upanja. Italijani so dan našega odhoda vedno bolj odlašali in tisti »domanici in »dopodomani« so se že velikokrat razvrstili, a rešitve ni bilo. Naše ujetništvo in bivanje v Rivi se je začelo vleči v popolno negotovost in smo si bili polngoloma na jasnem, da iz vsega tega ne bo dobrega konca.

Kakor je bilo že omenjeno, smo imeli sprva veliko prostost, dobro hrano, kar je bilo za nas še največ vredno, in tudi delati, vsaj v začetku, ni bilo treba ravno preveč hudo. Čim dalj pa smo bivali v Rivi, tem ostrejši veter je začel pihati nam v obraz od strani italijanskih oblastnikov. Najprej so nam začeli omejevatı svobodo. Določeno in ukazano je bilo, da se ne smemo več oddaljiti iz vojašnice, da se nikakor ne smemo sprehajati po mestu. Edino tedaj smo mogli zapustiti vojašnično dvorišče, kadar smo šli na delo bodisi v prištanišče, ali zasipat strelske jarke. Z omejevanjem svobode so nam začeli krajšati in manjšati tiste obilne »porcijske hrane, kakor smo jo prejeli v prvih dneh našega bivanja v Rivi.

pojemo 11. decembra pogumno na volišče. — Ta dan smo imeli tudi nekaj sestankov združene opozicije, ki so pa uspeli jako klavrno in brez navdušenja. Tako se ti ljudje počasi pripravljajo na polomijo, katero bodo doživeli na dan volitev. — V nedeljo, dne 4. decembra bomo zborovali v Pečah po prvi in na Vrhpolju po deseti maši. Volivci, pridite v obilnem številu! Ne pozabite, da ima moravska občina tri volišča. V Pečah bo volila bivša peška občina, na Vrhpolju pa domača soseska in sv. Trojica.

Zveza fantovskih odsekov je založila knjigo: »Katoličani in različne vere«, ki jo je spisal dr. Alojzij Odar. Na jasnem si moramo biti, kaj je z različnimi verami, ki jih vsak dan srečujemo. Jasnost ne more škodovati. Znali bomo spoštovali svojo vero in ljubiti pripadnike tujih ver, ne da bi pri tem trpela škoda naša vera. Opozorjamo fante, da to knjigo po možnosti naroče vsi naši člani. Skušajte pa tudi, da se knjiga razširi med ostalo naše katoliško ljudstvo. Vsaka slovenska družina mora imeti to knjigo. Cena za člane je samo din 5,50, za nečlane 7 din. Naroča se pri Zvezi fantovskih odsekov, Miklošičeva 7-1.

Leskovec pri Krškem. Kakor večje spremembe v družini, prav tako tudi sprememba dušnega pastirja v fari gane farane. Posebno je ginitljivo tedaj, ko poslavljajoči se župnik etopi zadajkrat na prižnico in se poslovil od svojih faranov. »Z Bogom možje, z Bogom žene, z Bogom vi fantje in dekleta in ti šolska mladina, spominjaj se besed, ki sem jih vam govoril s tega svetega kraja, da vidimo se nad zvezdami; tako se je poslovil od nas g. župnik Kurent Alojzij. Odhajajočemu g. župniku, ki je bival pri nas 18 let in nas učil, svaril in opominjal, kličemo ob slovesu: Hvala, gospod župnik, za ves trud, ki ste ga imeli z nami in Bog naj vas spremlja na novem službenem mestu v Krškem! Farani!

Laško. Odbor za gradnjo Slomškovega prosvetnega doma v Laškem pripravlja veliko elektno loterijo, ki je vzbudila izredno zanimanje po vsej Sloveniji. Kako tudi ne, saj so dobitki tako bogati: avto, motorno kolo, par volov, radio aparat, šivalni stroj, 24 koles in še polno drugih dragocenih dobitkov. Srečke so pa le po 6 din. Poskusi tokrat srečo tudi ti! Naslovi kartice na »Loterijski odbor« v Laškem, ki ti bo srečke takoj poslal. Tokrat si bo gospod »Zrebe« privoščil ravno tebe. Boš videl! Poskusi! Pohiti, ker bo žrebanje že 31. decembra 1938 pod državnim nadzorstvom. Izžrebane številke bomo objavili v »Slovencu«. »Slov. gospodarju« in »Domoljubcu«. Ne odlašaj!

Št. Jurij pod Kumom. Najstarejši v naši župniji je Zibert Franc iz Klenovika. Letos praznuje že 90 letnico. Bil je 20 let ključar v Rtičah, kjer so po njegovem prizadevanju dozidali novo zakrstijo, 12 let je bil pa ključar na Rodežu. V tem času je strela udarila v cerkev in jo vžgala. Treba je bilo mnogo delati,

da je bilo zopet vse popravljeno. 14 let je on pa občinski odbornik. Pripoveduje, da je prestal v življenju mnogo hudega, zlasti za časa lakote, ko večkrat po cel dan ni jedel. Jedli so pa včasih slato, krah iz ovsu in otrobov, največ pa ovsen močnik in mleko. Pa da bi ga videli, kako je je pri 90 letih čvrst, zdrav, pokončne hoje in nič sivih las nima. Dela pa še vse od kraja, najraje pa seka drva in napravlja steljo, pa tudi kosil še gre. Čeprav je na meji fare in več kot uro daleč od župne cerkve, pride še vsako ne-

deljo k maši in v tem marsikakega mladega poseka. Je tudi naročnik »Domoljubca«. Želim, da bi mu Bog dal dočakati vsaj 100 letnico.

Št. Andraž pri Velenju. Vest, da se cene vin živahno gibljejo, je tudi pri nas krepko odjeknila. Dasi naši vinogradniki letos nimajo zalozjenih kleti, je vendar vino glede kakovosti izobno in zato tudi zasluži primerno ceno. Ker je količina pridelka splošno povsod precej manjša od lanske, se ne bojimo, da bi ga ne mogli vnovčiti. Navadno pa se zgodi, da na poletje vina še zmanjka. Pač pa nam je precej neprilichen nov trošarinski pravilnik. — Vzporedno z zimskimi dnevi je nastopil tudi čas domačih praznikov ali kolov. In to priliklo zvesto izrabljajo vsakovrstni brezposelni, mladi in stari, ki jih je polno v teh dneh in hiše, kjer kaj vohajo, nikoli ne zgrešijo. Čudno, kako dober nos imajo! Pa so ti ljudje precejšnja pokora za naše gospodinjje.

Radomlje pri Kamniku. Letošnje leto smo pri nas ustanovili Prosvetno društvo, kar je v naši občini dvignilo dokaj prahu. Nekateri so pri nas mislili, da imajo samo gotovi ljudje pravico, tako rekoč monopol, nad vzgojo mladine. Mislili so, da je ustanovitev prosvetnega društva samo poskus, ki se bo pa temeljito ponesrečil. A danes že vidimo, da se bo ta poskus prav lepo posrečil, seveda v veliko nevoljo nekaterih naših nasprotnikov. Fantje kar s ponosom stopajo v društvo in gredo odločno za svojim ciljem, ki so si ga zastavili ob ustanovitvi. V nedeljo 27. novembra so privkali nastopili pred javnostjo in so v dvorani g. Seršena lepo odigrali Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Vabimo naše prijatelje, da podprejo najmlajše prosvetno društvo v kamniškem okraju.

Rob — Vel. Lašče. (Prejeli smo naslednje pojasnilo in ga priobčujemo v Domoljubu.) Dne 7. novembra popoldne je izbruhnil velik požar v vasi Laporje in jo popolnoma uničil. Naša gasilska četa je bila o požaru obveščena šele ob 5 popoldne, in sicer od eejmarjev, ki so se vračali iz semnja v Vel. Laščah. Takoj smo se pripravili in se odpeljali proti kraju požara. Med potjo so nas srečavali ljudje ter nam povedali, da v Laporjah že tri ure gori ter da je ogenj že omejen in zadušen. Na kraju pogorišča so bile gasilske čete iz Skočjana, Vel. Lašče in Ponikev. Naša gasilska četa bi tudi šla na kraj požara, a ni bila obveščena. Ko smo bili torej z brzagalno namerjeni v Laporje, je prišel nam nasproti Vesel Anton iz vasi Dednik ter nam povedal, da je ogenj nastal že ob 2 popoldne in da gori že tri

Dan za dnevom so nam manjšali porcije kruha, manj moke, manj mesa, ustavili so nam popolnoma tobak in vino, in mi smo morali pač vsak dan stisniti jermen pri hlačah za eno luknjico. Končno smo postali pravi ujetniki, kajli okrog nas so se pojavile italijanske patrulje z nasajenimi bajoneti. Postavili so pa že tudi drugo orožje okrog vojašnic, strojne puške in menda celo topove. Zaleli smo postajati nevarni, vsaj tako se nam je zdelo.

Kar na lepem so se italijanske oblasti spomnile in zmislele, da mi »Janezic« v Cognoli pri Tridentu nismo oddali vsega orožja in da imamo s seboj še puške, strojne puške in baje celo razstavljene topove. Seveda je bila to samo domneva. Morda je res, ta ali oni, nosil s seboj kakšno malo pištolo ali revolver, to ne zato, da se bo s temi stvarmi napram Italijanom bojeval, saj smo itak bili popolnoma v njihovi oblasti, marveč kot dragocen spomin. Zato so Italijani odredili več zelo zoprnih preiskav, toda kakšnega orožja niso pri nas dobili. Sicer pa, kakor smo spoznali italijanski mčastnikom, ki so vodili preiskavo, ni bilo toliko za orožje, so pač vedeli, da ga itak nimamo, marveč jim je šlo za daljnogled. Tudi daljnogledi, čeprav so bili po veliki večini zasebna last in ne last vojaškega erarja, vendar so jih hoteli nam zapleniti. Piscec teh vrstic si je nabavil v avstrijski armadi krasen Zeissov daljnogled, ki ga je menda edini srečno odnesel iz Italije, čeprav so ga večkrat natančno preiskali. Torej sleherni dan so nekoliko privili vijak in nam ostreje stopali na prste. Zanimivo je to, kar smo pozneje na lastni koži večkrat predobro čutili, da imajo Italijani navado sprva zelo lepo postopati, naravnost milo in človečansko, a potem pa vedno huje in ostreje.

Tudi obdivanje bodisi z italijanskimi vojaki ali častniki je bilo v poznejših tednih v Rivi vedno bolj uradno in ostro. Dali so nam pač vedeti, da smo mi njihovi ujetniki. Večkrat smo sicer še

vprašali, kdaj bomo šli domov, a nismo dobili zadovoljivega odgovora.

Mislim, da je bilo okrog 20. decembra, torej par dni pred božičem, pa pride popolnoma nepričakovano ukaz, da moramo takoj izročiti konje, kuhinje in ves tren italijanskim vojakom in se naj takoj pripravimo, da odpotujemo. Prav nič nismo mogli vedeti, kam nas bo peljala pot. Slutili pa smo, da najbrž v ujetniško laborižico in nismo se motili v svoji slutnji. Teško smo se ločili od naših konjčev in kuhinj in vozov, ker je bilo to pač naše. Toda povelje je povelje in tiho

bodil in se ugrizni v ustnice, to je bilo vojaško gesto.

Oprtali smo nahrbtnike in hajdi v pristanišče v Rivo. Tam sta nas čakala precej velika ladja in vlačilec, ki je bil navezan na ladjo. Kakor sardino so nas nabasali v ladjo in vlačilec, da se nismo mogli ganiti. Ko smo bili vsi na ladjah, zatuli sirena in že smo zapuščali Rivo, katero bo vsak Janez ohranil v lepem spominu. Ladja je bila neka stara škatla, ob strani je imela velika kolesa z lopatami.

(Dalje prihodnjik)

Miklavž ve kje dobro in poceni kupi!

— Zato kupuje: zimske sukne in plače, barhent, veivetin, baržun, dvojno flanelo, flanelo, žepne robce, svilene, volnene in ženihi rute in šerpe, flanelaste, volnene in prešite odese, flanel rjuhe, koce ogrinjake in drugo manufakturno blago pri

JANKO ČESNIK, Ljubljana, Lingarjeva ul.

polne ure. Rekel nam je, da nima pomena hoditi z brizgalno na kraj požara, ker je ogenj že ponehal in da je že vsega konec. Nato smo peljali brizgalno nazaj, a člani čete smo se peljali s kolesi na pogorišče v Laporje. Prišli v Laporje, smo videli, da se je motorna brizgalna iz Ponikev pokvarila. Takoj smo poslali enega kolesarja in drugega z motorjem na Rob, da pripeljejo člani brizgalno. Ker so bili nekateri že v Laporjah, a drugi pa še na semnju v Vel. Laščah, sem šel podpisani sam po brizgalno in smo se z brizgalno drugič odpeljali z doma. Na cesti pri Račici pa nas ustavi tovariš tajnik gasilske čete Ponikev Gruden (ne kakšen otrok) in nam pravi, da ni treba hoditi z brizgalno v Laporje, ker so pokvarjeni del pri brizgalni že nadomestili z novim kosom in so tudi ogenj popolnoma potlačili. Gasilci iz Roba smo se nato vrnili. Toliko v pojasnilo, da nas ne bo morda kdo po krivem obsojal. Priče imamo na razpolago. — Peterlin Feliks, t.č. poveljnik.

Sv. Gregor. V soboto, dne 26. novembra je bil shod JRZ, katerega se je udeležilo zelo veliko množico in fantov. Govoril je kandidat Rigler. Volivci so pazljivo sledili izvajanju govornika, ki je orisal uspeh in delo Stojadinovič-Koroščeve vlade. Nismo še pozabili tistih batinaških let, ko smo sedeli po nedoiznem v ječah in plačevali visoke zneske. Mi znamo ločiti pravo kleno žito od plevla in zato se bomo 11. decembra soglasno izrekli za našega voditelja dr. Korošca in našega priljubljenega kandidata Alojzija Riglerja. — Dne 25. novembra smo pokopali Marijeto Cvar iz Hudegajkonca. Pokoj njeni duši. Preostali naše iskreno sožalje!

Škocijan pri Mokronogu. V nedeljo, dne 27. novembra smo imeli shod JRZ, katerega se je udeležila neverjetna množica mož in fantov. Shod je potekel v najlepšem redu. Govoril nam je minister dr. Krek. Ljudstvo je navdušeno vzklikalo našemu voditelju dr. A. Korošču in našemu kandidatu dr. Kreku. — Naša hranilnica je začela redno poslovati. V tem letu je izplačala preko pol milijona dinarjev. Vlagatelji so zopet dobili zaupanje v naše denarne zavode in začeli iznova vlagati denar. Minuli teden smo pokopali Terezijo Hribar iz Stopnega in Marijo Jarkovič iz Dobrave. Bila je vzorna krščanska žena, ki je svoje otroke vzgojila v pravem katoliškem duhu. Naj jima bo Bog milosten plačnik, žalujočim naše sožalje!

Spodnja Slivnica. V ponedeljek, dne 5. dec. popoldne ob 4 bo v gostilni Al. Drobnica politični sestanek naših mož in fantov, da se pomenimo glede bodočih volitev. Poročal bo naš kandidat dr. Miloš Stare. Udeležite se v polnem

BISTER

konjski

FLUID

je odlično sredstvo za vtiranje pri raznih poškodbah nog in kit, pri revmatizmu ter pri težkem delu.

MLEKIN

prašek je preizkušeno sredstvo za pomnožitev mleka pri kravah, dalje za pitje in prebavo, da celo za pomišljanje. Uspeh zagotovljen v 8

dneh! Navodilo priloženo. Steklenka Bister fluida Din 24— po pošti Din 36—, Mlekin zavoj (1 kg) Din 15—, zavoj (4 kg) Din 52— poština posebej.

Prodaja Drogerija Ivan Kanc, Ljubljana-Nebotičnik

Slišim izgovarjati moje ime ...

Te ni nič čudnega, zakaj tenke se rado pogovarjajo o meni. Posebno ob takem vremenu! Druga drugi me priporočajo kot najboljšo sredstvo proti rdeči, ostri in spakani koži. Take je prav! Zakaj: samo Nivea vsebuje Eucerit, edino okrepevalno sredstvo za kožo.

številu! Tistim, ki se v naši vasi navdušujejo za dr. Mačka, povemo, da na Slivnici nismo Hrvatje, ampak Slovenci!

Cerknica. V nedeljo, 27. t. m. nas je obiskal v spremstvu nekega ljubljanskega advokata Mačkov kandidat Lončar. Hvalil je dr. Korošca in njegovo politiko do sedanjega vstopa v Stojadinovičovo vladu. Sedaj pa da je Korošec zapustil svojo slovensko politiko in se je uklonil Srbom. Zato da mora Lončar peljati Slovence k Mačku v šolo. Shod se je končal brez vsake nesreče. Dvoje vprašanj pa se nam je le vrvilo ob modrovanju ljubljanskega profesorja. Prvo je tole: Kdaj bi bil Korošec zapustil svoj slovenski program? Ali je kdaj Korošec storil ali rekel kaj takega, da bi bilo proti slovenskemu narodu? Lončar nam tega ni povedal. Ali ne bere Lončar, kako dan na dan Korošec dopoveduje, da mora priti do sporazuma s Hrvati in torej do nove ureditve države? Ne, ne, Korošec ni ničesar zatajil. In Lončar kot zgodovinar to dobro ve. Drugo vprašanje je pa tole: Le kje je bil Lončar takrat, ko je Korošec — po njegovem — delal pravo slovensko politiko? Zakaj ga takrat nismo videli v vrstah Koroščeve politike? Taval je med tujimi socialisti in med hrvaškimi Radičevci. Sedaj pa je — za volitve — naenkrat »Slovenec« — pod hrvaško komando. Vprašujemo se, koliko od povedanega je gospod ljubljanski profesor sam verjel. Se bolj radovedni smo, kdo v cerkniški okolici bi rad pod hrvaško komando. 11. december nam bo to razodel.

Begunje pri Cerknici. Počastili so nas prvi Mačkovi hrvaški agenti. V nedeljo popoldne so pripeljali nekega Lončarja, profesorja iz Ljubljane in nekega ljubljanskega advokata, da bi skušala tudi pri nas sejati hrvaško mačkovstvo. Ker smo pri nas zavedni Slovenci in hočemo, da se dela za nas Slovence slovenska politika, ne pa hrvaška, smo pokazali tem hrvaškim agentom nazaj pot proti Zagrebu. Hoteli so nekaj modrovati, pa smo jim povedali, da že imamo svoje voditelje. Nam se ni treba obehati na Mačkov rep in ne rabimo brezplodnega govornjenja Hrvatov, ampak resnega dela za naš slovenski narod. 11. decembra bodo vsi resni volivci pri nas šli na volišče za politiko dr. Korošca, ki hoče tako urediti državo, da pridemo Slovenci do polne veljave in do boljšega gospodarskega stanja.

Videm Dobropole. V ponedeljek, dne 21. nov. je obiskal našo vas naš narodni voditelj dr. Anton Korošec z okrajnim kandidatom Riglerjem Alojzijem. Na postaji Dobropole so ga pričakovali na okrašenih vozovih ljudje iz Škocijana in drugih okoliških vasi s svojo godbo in ga spremili v vas Videm. V pozdrav so pokali topiči in ga navdušeno pozdravljali »Živijo dr. Korošec, živijo slovenski voditelji, živijo kralj Peter II., živijo dr. Stojadinovič itd. Pozdravne besede dr. Korošču je izrekel župan Sternad. Nadalje ga je pozdravil učence ljudske šole in mu izročil šopek slovenskih nagejnov. Nato je šel dr. Korošec v dvo-

rano prosvetnega društva in nam v poldrugo ure dolgem govoru pojasnjeval naš notranji in zunanji politični položaj. Poslušalci so mu navdušeno pritrjevali. Za njim je govoril še naš kandidat Rigler Alojzij, ki nas je pozival, da moramo složno voliti listo, na kateri je naš voditelj dr. A. Korošec. Ob zaključku tega veličastnega zborovanja smo zapeli »Haj Slovenci!« — Na povratku si je g. minister ogledal izdelke lutkarskega in lesnoobrtnega tečaja ter Jakličev dom. — Nato so je dr. Korošec odpeljal v Ljubljano. — Govor dr. Korošca je napravil na navzoče mogočen in trajen vtis, in so sklenili tudi tisti, ki so še sedaj stali ob strani, da bodo oddali svoj volilni glas vsedrjavni listi dr. Stojadinoviča, na kateri je tudi dr. Anton Korošec.

Kompolje. Tudi iz naše vasi, ki je največja v vsej dobrepoljski dolini, je mnogo naših ljudi v tujini. V Ameriki je 59 moških in 27 žensk, v Franciji 13 moških in ena ženska, v Belgiji pa je ena ženska. Skupaj je torej izseljencev iz naše vasi 101 oseba. — Pretekli dni sta se poročila Šteh Franc, posestnik in krojač z Zgajnar Ana. Zeninu in nevesti polno sreče in božjega blagoslova.

Struge. Dne 27. novembra smo imeli politični shod JRZ. Govorili so: kandidat višji veterinarski svetnik Rigler Alojzij, mestni uradnik na magistratu Langus Jože iz Ljubljane in duhovni svetnik iz Dolenje vasi Škulj Karel. S shodom smo bili zelo zadovoljni. — Dne 21. novembra sta stopila v zakon banovinski cestar Hegler Alojzij. Pri cerkvi 19, in hči posestnika Ivana Rus, Raka 1., 25. novembra pa sin posestnika Franceelj Jožef, Kaplovo 12, in hči posestnika Terezija Kralj. Podtabor 4.

Višnja gora. Čeravno ni čutili prav ničesar, se občina Višnja gora prav pridno pripravlja na bližajoče se državne volitve. Nasi volivci

Družinska

Pratika

za leto 1939

Opozarjamo na tepe knjižne nagrade

primerno darilo za vsako našo hišo, se še dobi v vseh trgovinah in knjigarnah.

ki jih je mogoče dobiti z nakupom tega ljudskega koledarja.

so povečini strnjani v vrstah JRZ. Zavedamo se, da bo naš bodoči poslanec dr. Jožef Lavrič, strokovnjak in bo poleg svojih poslov podpiral vse naše težnje. Kot bi menda naš voditelj g. notranji minister dr. Korošec poznal naše razmere, je pristuhnil naši želji in nam dal za poslanca moža, ki je strokovno vsestransko nabružen, marljiv in neutrudljiv in zato imamo popolno zaupanje vanj. To bomo tudi dokazali 11. decembra!

Litija. Javni volilni shod JRZ v Litiji bo v soboto, dne 3. decembra 1938 ob 2 popoldne v dvorani na Stavbah, na katerem bo govoril voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec in naš kandidat dr. Jože Lavrič. Sodelujoči in prijatelji JRZ iz litijskega okraja, udeležite se shoda polnoštevilno in pokažite s tem svojo zvestobo našem voditelju dr. Korošcu. — Fantovski odsek prosvetnega društva v Litiji bo priredil dne 1. decembra ob 8 zvečer v društveni dvorani slavnostno akademijo v proslavo 20 letnice Jugoslavije. Ker je spored zelo bogat, se akademije udeležite vsi v lepem šlevilu, da čim lepše proslavimo naše osvobodjenje. — V ponedeljek, dne 5. decembra zvečer pride v društveno dvorano sv. Miklavž ob velikih in sijajnih četi nebeščanov, da porazdeli pridnim malčkom darila, za poredne pa bo pripeljal s seboj tudi parklja iz pekla, da jih vzame. Za velike bo pa gotovo tudi kaj prinesel, gveda če ne bo pozabil. — V St. Juriju pri Litiji je umrl globoko veren mož Franc Avsenek, po domače Blažkov oče. Kljub temu, da ni živel v izobilju, je v njegovo hišo prihajalo nešteto katoliških časopisov. Domoljubov naročnik pa je bil od vsega početka. Kako priljubljen je bil pokojni, je pričal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa soseska. Pokopan je bil v petek, dne 25. novembra na novem litijem pokopališču. Domačim naše sožalje, pokoj njegovi duši!

Št. Jernej na Dolenskem. V nedeljo 20. nov. je bil v Št. Jerneju izredno dobro obiskani shod JRZ. Na shodu je govoril naš kandidat minister dr. Krek, katerega je množica zavednih mož in fantov navdušeno pozdravila. Priredili smo tudi lepe ovacije našemu voditelju dr. Korošcu. Za dr. Krekom je še govoril inž. Likar, župan iz Kostanjevice, kateri je poročal o dosedanem delu vlade. Pesem »Hej Slovenci«, katero so zapeli naši moške in fantje, je zaključila lepo uspešno zborovanje. — V nedeljo 27. nov. je priredilo prosvetno društvo igra »Molitev kot prošlavo 20 letnice Jugoslavije, in sicer pod vodstvom šol. upravitelja Pirnata.

Trebnje. V Česnjevku je umrl Grošljav oče. Značajni slovenski korenini (svt mu ni dosti manjkalo do 90. leta) naj sveti večna luč. Podlegel je dolgotrajni bolezni I. Hrovatin iz Starega trga, železničar v pokojni. Blag mu spomin. — Pretekli teden je odšla v večnost Alojzija Avsenar, slaščičarka v Trebnjem; umrla je v ženski bolnišnici v Novem mestu. Globoko verni in predobri rajniki večni mir. Vsem svojcem naše sožalje. — Slinavka in parkljevka sta se prithitopili tudi v našo faro; pojavili sta se na Pluski v strah in grozo vse okolice. Zaradi tega je bil zadnji živinski sejem v št. Lovrencu prepovedan. — Igra »Stari in mladi«, katero je uprizorilo prosvetno društvo v nedeljo, dne 20. novembra, je gnala marsikatero gledalca. Igralcem hvala!

Iz naših društev

Mavčice. Prosvetno društvo Šmoncat v Mavčicah bo uprizorilo v nedeljo, 4. decembra ob 15 narodno igro v 3. dejanju (7. slikah) »Krivoprišnik«. Vljudno vabljeni!

Vodice nad Ljubljano. V zadnjem »Domoljubcu« je tiskarski škrt napovedal za 8. december igro »Sv. Nežna«. V resnici bo namreč ta dan v Domu v Vodichah uprizorjena igra »Sv. Cecilija«. Nad vse lepa igra, dobra režija in nova scenarija nas vabijo, da 8. dec. vsi običemo predstavo v Domu. — Opozarjamo tudi vse občane, da se akademija Fantov, odseka v proslavo 20 letnice Jugoslavije v sredo, dne 30. novembra začne točno ob 7 zvečer ter prosimo zato točnost. Vstop je prost.

Vojnik pri Celju. Dekliški krožek Prosvetnega društva bo priredil na Marijin praznik dne 8. decembra v posojilnični dvorani ob 3 popoldne svetlopisemsko igro »Jestejeva hči«. — Dolge večere si krajate z lepimi knjigami, ki si jih izposodite v župnijski knjižnici, ki je odprta vsako nedeljo po rani in deseti maši. Obiščite jo!

Naslednja številka »Vojniškega zvonca« izide še pred božičem. Na novo ga lahko naročite v župnijski knjižnici.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Bralno društvo bo proslavilo skupno s FO in dekl. krožkom 4. dec. 20 letnico obstoja Jugoslavije. Na sporedu je petje, deklamacije, telovadni nastop in igra »Doms«. Vsi prijatelji naše narodno in kmetiško zavedne mladine iskreno vabljeni!

Dol pri Ljubljani. Miklavžev večer bo priredil Fantovski odsek v nedeljo, dne 4. dec. ob 6 zvečer v prosvetnem domu s kratkim prizorom v peklenskem breznu. Nabiranja po vaseh letos ne bo, darila prinesite sami v prosvetni dom. K prireditvi vljudno vabimo!

Kostanjevica. Obrtniki tukajšnjega sodnega okraja so priredili v dvorani prosvetnega društva od 27. nov. do 1. dec. obrtniško razstavo, ki naj pokaže delo in trud naših podežel. obrtnikov. Razstava zasluži vso pozornost in pohvalo. Saj je obrtniški stan temelj narodnega gospo-

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrtica ali nje prostor velja za enkrat Din 5.—. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico. ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozidroma obrtniki pomočnikov ali valencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Kdo proda kravo

s teletom. 14—15 litrov mleka garantirano, pisemne ponudbe upravi »Domoljubcu« pod značko »Krvavec št. 18.387.

2500 Din potrebujete.

Da zaslužite 1000 Din mesečno. Pišite: »Anonc, Maribor.

Brijne in fige

dobite v najboljši kakovosti pri Fran Pogačniku d. z. o. z. v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 (Javna skladišča Balkan).

Kupimo vsako količino

no žilza, suhih gob in semenske detelje. Fran Pogačnik d. z. o. z. Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 (Javna skladišča Balkan).

Čebelarja in sadjarja

samostojnega, sprejemamo takoj. Ponudbe pod »Čebelar št. 17993 na upravo Domoljuba.

Bekletu pozor!

Pridite hitro po nove šivatne stroje. Pogrežljivi že od 1300 din naprej, dokler traja zaloga pri »Promete v Ljubljani, nasproti Križanske cerkve (tudi ob nedeljah dopoldan na ogled).

Krava dobra mlekarica.

v 14 dneh s tretjim teletom, zaradi pomanjkanja krme naprodaj. Sujica št. 37, Dobrava.

Kobilica naprodaj.

4 1/2 leta stara, visoka 160 cm, sposobna za vsako delo. Drevlje, Vodnikova cesta 283.

Kovaški pomočnik

za sekire, event. tudi podkovski, dobi službo takoj. Mora biti vojaščne prost ali vsaj 2 leti do vojaške službe! Naslov v upravi »Do moljubar št. 18.299.

Proda se hiša

z vrtom in eno njivo v Šenturju št. 190 pri Kranju.

Žensko kolo

šivatni stroji in omaro prodam. Novi trg 1 (dvorišče), Ljublj.

Slomozreznica na

motorni pogon, dobro ohranjena, naprodaj. — Knjič Jože, Medno 21, St. Vid nad Ljubljano.

Fanta za kmečke dela

sprejemem v starosti od 14—17 let. Kunovar, Dolnice št. 1. p. St. Vid nad Ljublj.

Kupim stare kipe

slike, skrinje, narodno nošo, majotike i. t. d. — Pišite na naslov: Demšar, Cankarjevo nabrežje 25, Ljubljana.

Tepežne snežke in galoše

prodajam in ugodni cen. — Snežke in galoše sprejemam v popravilo. — Cene solidne, postrežba točna. — Anton Janežič, Kamnik

Sani malo rabljene in kupim.

— Buč Jakob, Horjul 16.

Železno kolo in pre-

selo ter dinamno za električno prodajo Cvek Franc v Kamniku.

DR. OETKERjev pečilni prašek in vanilinov sladkor

darstva. Najboljšim razstavljalcem bodo priznane nagrade.

Črnača. Dramatski odsek katoliškega prosvetnega društva bo uprizoril v nedeljo 4. dec. igro »Pri kapelici«. Začetek ob 3 popoldne. Dne 5. dec. ob pol 8 zvečer bomo imeli »Miklavžev večer«. K obilni udeležbi vabi odbor. — Našim nasprotnikom, katerih tudi pri nas ni premalo, v večnost, da tudi naša družba ne spi ne z odseki ne samo, da gremo vsi po naročilu »Domu gradimo slavo in čast«. Našim zagriženim, ki opljučje naše delo, pa bodi v obraz povedano, da »Napredek in prosveta naša bo osveta! Prejšnji teden smo zaključili tepež uspeši vsi misijon, ki je trajal teden dni. C. g. misijonarjem iz Ljubljane za vse lepe nauke Bog povrni. Upamo, da ni bilo zastoj.

Šmartno pri Litiji. Preteklo nedeljo je prosvetno društvo uprizorilo v Domu dramo »Igra življenja«. Društvo bo igro ponovilo, in sicer v nedeljo 4. decembra ob 3 popoldne. Pridite še vsi naši farani in tudi drugi, ki igre še niste videli. Predprodaja vstopnic je v Kmetijski zadruzi. — Miklavžev večer priredi prosv. društvo v ponedeljek 5. dec. ob 6 zvečer v Domu. Darovi se sprejemajo do 1. popoldne v sejni sobi Doma. Vstopnina je za odrasle 2 din, otroci so pa v spremstvu staršev vstopnine prosti.

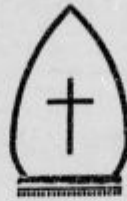
Hrastje pri Kranju. Prosvetno društvo bo priredilo v nedeljo, dne 4. decembra ob pol 8 zvečer Miklavžev večer. Letos se je sv. Miklavž prav posebno zavzel za otroke našega društva, ker nas bo obiskal en dan poprej kot drugod. Zato otroci, priporočite se staršem, da bodo ti naročili sv. Miklavžu pravočasno, ker se bodo darila sprejemala v nedeljo ves dan v dvorani društvenega doma.

Ježica. Fantovski odsek na Ježici priredi 5. decembra Miklavževanje. Miklavž bo prišel v Cerkevni dom obiskat mladino ob 3 popoldne, odrasle pa zvečer ob pol 8. Ob pol 5 popoldne je na sporedu sprejem Miklavža pred domom, v domu pa bo deklamacija, kratka igra in razdelitev daril. Zanimiv in pester spored pa je določen tudi za zvečer ob pol 8. Vsi vabljeni! — Naš društveni praznik bomo praznovali čim slovesneje. Zjutraj bo skupno sv. obhajilo, popoldne bo pa ob 3 slavnostna akademija, na kateri sodelujejo vsi odseki KPD na Ježici. — Proslava zedinjenja bo v Cerkevni domu na Ježici 1. decembra. Bog živi!

Loški potok. Telovadni odsek ima svoje redne vaje skoraj vsak dan. Komaj se razvrstimo, toliko nas je. Sedaj vežbamo samo z naraščanjem in z mladci (mladenkami); čtani in žnince pridejo po božiču na vrsto. Tudi dramski odsek živahno dela. Priredili smo zadnjo oktobersko nedeljo veseligrigro »Pri belem konjčku. Obisk je bil dober in gledalci so bili z igro nad vse zadovoljni. Za Miklavža bomo igrali Vombargerjevo »Nebeško šolca« s sodelovanjem pevcev in godbe. Čisti dobiček je namenjen za oujno popravilo in povečavo društvenega doma, ki je postal v zadnjih časih mnogo premajhen. Tudi telovadnega orodja še nimamo vsega. Zato pa delajmo in se trudimo, da bomo poslavlili dom, ki bo res naš ponos.

V boj za naše časopisje!

MIKLAVŽ JE PRED VRATI!

Mi Vam hočemo olajšati izbiro daril. Potrudite se k trdkli

ANT. KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

Našli bodete gotovo Vašim denarnim razmeram kaj primernege. Ogled brezobvezen

Duhovne vaje v Domu Devic Mogočne bodo za žene in matere od 10. do 14. decembra. Za dekleta od 26. do 30. decembra. Pričetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan jutraj. Oskrbnina 100 din. Prijavite se na: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Spoštovani čitatelji!

Za jesensko sezijo Vam nudim:

Moderne kamgarn šofe od Din 24— naprej, ženske šofe za kostime od Din 19— naprej, krep dešin svilo od Din 14— naprej, cajgaste kovtre po Din 75—, ročno delo, klotaste kovtre od Din 89— naprej, flanelaste odeje od Din 23— naprej, flanelaste rjuhe od Din 19— naprej ter razne cvrncajge, rujave in bele kontenine, gradino za modroce, žične vložke, morsko travo, žimo itd. Za šivilje in krojače vse potrebšćine.

Ivan A. Grosek - Trebnje

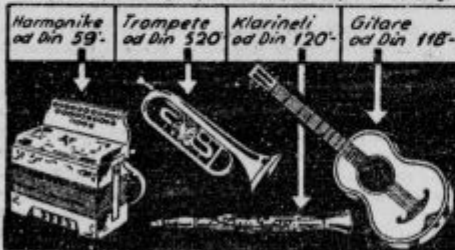
trgovina z mešanim blagom.

Karel in Peter gresta mimo avtopostaje, kjer je stalno mnogo avtomobilov.

Karel: »Rad bi imel denar, ki so ga lastniki plačali za te avtomobile.«

Peter (ki je bil praktičnejši): »Jaz želim imeti samo toliko denarja, kolikor lastniki še dolgujejo za avtomobile.«

Brezplačen posk v igranju. Zahtevajo brezplačen katalog.

MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice **MARIBOR** st. 107
glasbil a.z.

Sukno

za moške zimske suknje, blago za damske plašče raznih kvalitet, flanelo, barhent, baržun, žepne robece itd. Vam nudi v veliki izbiri in po nizkih cenah

Oblačilnica za Slovenijo - Ljubljana

Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze)

Državnim in samoupravnim uradnikom nudimo manufakturno blago tudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Hranilne knjižice članic Zadrúžne zveze v Ljubljani sprejemamo v račun za pri nas kupljeno blago.

Disciplina. Mr. John Smith je v družbi z mrs. Gladys Smith zasedel prostor v letalu. Pilot prosil: »Prosim, da med vožnjo ne spregovorite z menoj niti besede.« Sedel u: pozneje pristane letalo v Stockholmu. »Smem zdaj govoriti, gospod pilot?« — »Seveda.« — »Allright! Hočem samo povedati, da je pred tremi urami mrs. Smith padla z letala.«

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. —

Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadoštuje samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek 8 din, po pošti 12 din; 3 zav. po pošti 24 din. — Mnogo zahvalnih pisem. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kauc, Ljubljana, Židovska ulica 1. Na deželi pa vsaka trgovina.

Prijatelja. »Si bil pri dirkah?« — »Ne, imel sem jih doma.« — »Kako to?« — »Naša kuharica je namesto olivnega olja dala v solato ricinovo olje.«

Dober učencec. Zakaj si zadnji v razredu? — Nisem kriv. Jurčka, ki je bil do sedaj zadnji, so namreč odpustili iz šole!

Manufakturna, modna in konfekcijska trgovina F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

vljudno eporoča, da je svojo glavno trgovino preselila v nove, svetle in prostorne lokale na istem mestu v novo hišo za 5 metrov nazaj v stavbno črto. Ob otvoritvi novih prostorov zagotavlja trdkla, da se bo strogo

držala že svojega starega gesla: **Majhen zaslúžek, velik promet!**

Na zalogi bo sedaj še večja izbira blaga, posebno za moške obleke in površnike, šofe za damske plašče in kostume, volneno in svilenno blago za damske obleke in bluze ter tudi delavno blago za vsakdanje moške in ženske obleke. Velika izbira damskih, fantovskih in dekliških izgotovljenih plaščev. Pletenine, trikotaža, koci, deke, kovtri, dežniki itd. Obenem pripominja, da bo v svoji podružnici na nasprotni strani Sv. Petra cesta 30, kot dosedaj še tudi naprej vodila specialno zalogo osebnega in posteljnega perila, kakor tudi vse potrebno za nevestine bale in stanovanjske opreme! Na zalogi žima, volna, morska trava, perje in puh. Krasne svilene in klotaste odeje, polnjene samo z dobro, zanesljivo vato.

To je sedaj edina trgovina v Ljubljani, ki ima največ vrst blaga, ter lahko Vaše potrebšćine kupite v eni trgovini ter Vam ni treba hoditi na vse strani.

Ker imamo dve trgovini, ter zelo veliko vrst blaga vsled tega tudi lahko držimo dobremu blagu nižje cene kot kje drugje!

Posebno pa se še **priporočamo sedaj za Miklavža** ter Vas vabimo, da si ogledate naše nove prostore in našo zalogo!